

PEST IV. Semm

Dun... ta

Kéreggeli Ujság

Noviszád, 1938 október 8, szombat

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 274. szám

A csehszlovák külpolitika új irányban halad

Rómából jelenti az Avala: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a következőket írja:

— A prágai sajtóban már mutatkoznak a cseh politika új nemzetközi tájékozódásának első tünetei. Ugylátszik, hogy a francia-cseh, a cseh-szovjet, sőt a francia-szovjet szerződés is a jövőben mélyreható változáson megy át. Az általános politikai látóhatár a Dunamedencében megváltozott. Előző képest teljesen érthető tehát, ha Prága új tájékozódást keres baráti alapon azokkal az államokkal, amelyekkel a múltban összefüggései voltak. Ezt az új álláspontot megkönnyíti a külügyminiszeri székben beállott változás is. Másfelől tudott dolog, hogy Olaszország barátságos politikát folytat Csehországgal szemben attól a naptól kezdve, amikor a nemzetiségi kérdések megoldást nyernek.

Prágából jelentik: Mint a csehszlovák távirati iroda közli, a nagyhatalmak berlini nemzetközi bizottsága megállapította, hogy a Németországnak átadandó területek elhatárolásánál az 1918. évi helyzet az irányadó. Ez tehát annyit jelent — folytatja a csehszlovák távirati iroda közleménye, — hogy a megszállás alá kerülő terület meghatározásánál az 1910-i népszámlálás adatait veszik alapul.

Németország gazdasági követelése

Londonból jelentik: A News Chronicle úgy tudja, hogy Németország gazdasági követelése a következők:

1. A valutahelyzet tisztázása.
2. A nemzetközi adósságok kérdésének rendezése.
3. Annak biztosítása, hogy minden állam nyersanyagforrásokhoz juthasson akár észszerű fizetési feltételek, akár gyarmati területek igazgatása útján.

Göring tízéves megnemtámadási szerződést ajánl Franciaországnak

Londonból jelentik: Itteni körökben híre jár, hogy Göring, aki a közeli napokban Párisba utazik, tízévi megnemtámadási szerződést akar kötni Franciaországgal. Francia hivatalos helyen az utazásról nem tudnak, de kijelentik, hogy Németország már a múltban hangoztatta, hogy hajlandó volna Franciaországgal ilyen szerződést kötni, ha Keleten szabad kezet kapna. Mivel a német területi kívánságok teljesültek, nem volna akadálya a tízéves szerződés létrejöttének.

A francia sajtó elégedetten a nemzetközi bizottság munkájával

Párisból jelenti az Avala: A Figaro a nemzetközi bizottság munkálataival kapcsolatban többek között ezeket írja:

— Világos, hogy Csehszlovákia sokkal többet veszít, mint amit a szeptember 18-i francia-angol javaslatok tartalmaztak. De ami számunkra a legfontosabb, az az, hogy a csehszlovák kormány képviselői ez alkalommal nem tanúsítottak engesztelhetetlen magatartást a német kiküldöttekkel szemben. Csehszlovákia és a német birodalom között tehát már közös szellemi kapcsolat áll fenn.

A Petit Parisien ezeket írja: A berlini nemzetközi bizottságban Ribbentrop és a német szakértők olyan programot igyekeztek elfogadtatni, amely a csehszlovák gazdasági és ipari élet teljesen új irányba terelését jelenti.

A szocialista Populaire így ír: A bizottság döntése hihetetlen. A müncheni egyezmény alapján létrehozott nemzetközi bizottság az ötödik zóna határainak kijelölésénél elhatározta, hogy majd-

nem tiszta cseh területeket népszavazás nélkül átad Németországnak. Több, mint 800.000 cseh kerül Németországba, míg azokban a kerületekben, ahol 1,116.000 cseh és 144.000 német él, a bizottság népszavazást rendelt el.

A lengyel sajtó közös lengyel-magyar határt követel

Varsóból jelenti az Avala: Mint a Havas-iroda közli, a lengyel távirati iroda egész sor lengyel lap cikkét ismerteti, amelyek támogatják a Kárpátalja iránti magyar igényeket és közös lengyel-magyar határ megteremtését követelik.

A Gazeta Polska, a lengyel kormány hivatalos lapja azt írja, hogy a kárpátaljai ruténföld kérdése közvetlenül érdekli Lengyelországot. Az egyetlen lehetséges megoldás Kárpátalja Magyarországhoz való csatolása.

A lap állításának támogatására különböző történelmi és hadászati szempontokat sorol fel, főleg azt emeli ki, hogy Kárpátalját csak megőrzésre adták át Csehszlovákiának, azzal, hogy majd a cári Oroszországnak adja vissza azt a területet.

A múlt hibái

Prágából jelenti az Avala: A Lidove Noviny ismert katonai szakértője a müncheni egyezmény utáni helyzetet vizsgálva, bírálja a múltban követett csehszlovák módszereket és többek között ezeket írja:

— Szomszédaink tekintetében álláspontunk kevésbé volt realisztikus. Nagyon kockázatos és nagyon súlyos, bár hősi politikát folytattunk. Egy eszmei harc szolgálatába állottunk. Ez szép volt, de nem volt gyakorlati dolog és végül is katasztrófálisnak mutatkozott. Ezért politikánkunk akarva, nem akarva, meg kell találni a jó szomszédi viszony útját Németországhoz, amellyel már talán régen megegyeztünk volna, »ha a dicső nyugat nem fenyeget állandóan a szövetségek felmondásával.«

Az új szlovák kormány

Prágából jelenti az Avala: A Tiso József dr. miniszterelnöksége alatt megalakult első szlovák kormány öt tagból áll. Három miniszter a szlovák néppárt, egy az agrárpárt, egy pedig a szlovák nemzeti párt tagja.

Az új minisztereket pénteken vagy szombaton nevezik ki. A szlovák néppárt a maga részéről Szokol pártfőtitkárt és Szidor Károlyt, a Szlovák főszerkesztőjét jelölte, Tiso dr. miniszterelnökön kívül. A másik két párt még nem hozta nyilvánosságra jelöltjei nevét.

Tiso József dr. 55 éves, 1925 óta képviselő és 1927-ben közegészségügyi miniszter volt.

HOL LESZ SZLOVÁKIA FŐVÁROSA?

Prágából jelenti az Avala: Tiso, szlovák miniszter a következőképpen alakította meg Szlovákia kormányát: belügy: Durcsánszki Ferdinánd, közoktatásügy: Matus Csarnak, néppártiak; közigazdasági Teplanszki és pénzügyi: Zsatko mérnök, akik az agrárpárt tagjai. Az autonóm szlovák kormány székhelye Turócszentmárton, Zsolna vagy Besztercebánya lesz.

KONSTRUKTIV POLITIKÁT

Londonból jelentik (A. A.): A Times hangsúlyozza, hogy az alsóház csütörtöki szavazása Chamberlain politikájának nagy megerősödését jelenti. Szakítani kell azzal az angol sajtóban meghonosított módszerrel, amely csak szidta a tekintély-államokat, — írja a lap. — Angliának konstruktív politikát kell folytatnia.

A 10-ig megszállandó terület

Berlinből jelentik (A. A.): Mint a német távirati iroda közli, az a vonal, amelyet a német hadsereg október 10-éig megszáll, többek között a következő területeket foglalja magában:

Neutitschein, Troppau, Hultschin, Maehrisch-Trübau, Zwickau, az Adler-hegység nyugati lejtője Rokotnitz és Giesshübel helységekkel, Braunau vidéke, az Óriás-hegységtől délre húzódó vonal Trautenau, Gablonz és Reichenberg városokkal, Böhmisch-Leipa, Leitmeritz, Lobositz, a duxi és brüxi szénvidék, a saazi komlóvidék, a Pilsentől nyugatra eső terület, Pilsen városa nélkül, valamint Bischofsteinitz városa.

A megszállandó területhez tartozik továbbá Neubistritz, Znaim, Morva-Krumau, Auspitz, Nikolsburg és Lundenburg, végül Engerau, amely a Duna déli partján, Pozsonnyal szemközt fekszik.

A szlovákok dualisztikus államformát kívánnak

Prágából jelentik: A szlovák néppárt, a szlovák nemzeti párt és a csehszlovák agrárpárt képviselőinek zsolnai tanácskozásáról a Havas-iroda prágai tudósítója azt jelenti, hogy a szlovákok dualisztikus államformát kívánnak Csehországgal, a régi osztrák-magyar monarchia mintájára. A jelentés hozzáteszi, hogy ha a szlovák nép is erre az álláspontra helyezkedne, Prága előreláthatóan hozzájárulna a tervhez.

A szlovák pártvezérek zsolnai nyilatkozata

Prágából jelentik: A cseh távirati iroda közlése szerint Tiso izsefnek, a szlovák néppárt alelnökének teljhatalmu szlovenszói miniszterré történt kinevezésével haladéktalanul megkezdődik az állam átépítése.

A cseh távirati iroda kiadta a zsolnai értekezleten a szlovák pártvezérek által aláírt nyilatkozatot. A nyilatkozat a következőképpen hangzik:

Kötelezzük magunkat arra, hogy minden erőnkkel törekszünk az alkotmánytörvénynek a nemzetgyűlés által legkésőbb október 28-án történő elfogadására. Ezzel végkép rendeződik Szlovákia államjogi helyzete.

A nyilatkozat követeli, hogy Szlovákiában haladéktalanul a szlovák kormány vegye át a kormányzati és végrehajtó hatalmat.

Az értekezleten résztvevő pártvezérek megbízták Tiso Józsefet, hogy a megállapodásban résztvevő politikai pártokkal egyetértésben állítsa össze a négy miniszterből álló első szlovák kormányt és javasolja a kormány kinevezését.

BEFEJEZŐDÖTT A NEGYEDIK ZÓNA MEGSZÁLLÁSA

Berlinből jelentik: A nemzeti bizottság, amely a müncheni egyezmény alapján a szudétánémet területek átadását intézi, kijelölte azoknak a területeknek végleges határát, amelyeket a német csapatok október 10-éig megszállnak.

A német főparancsnokság csütörtök este kiadott jelentése szerint a német csapatok a szudéta-föld 4. számú területsávján mindenütt elérték kitűzött céljukat az Oberrindwiese-Obersdorf vonalon állnak.

A német csapatok péntek reggel 8 órakor folytatták előnyomulásukat a csütörtökön elért vonalon túl. A csapatok pénteken befejezték a negyedik területszakasz megszállását.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

Fizessen elő a Reggeli Újságra

HITLER A SZUDÉTAVIDÉKEN

Friedlandból jelen Csütörtökön Friedla nagy tüntetést rendezett tiszteletére. A téren hullámozott. Amikor lein Konráddal megroháza erkélyén, a rosan megéljenezte.

Hitler beszédet intézett a megjelentekhez és többek között ezeket mondotta:

— Tudom, hogy ez a birodalom, amelyet a nemzeti szocializmus harca teremtett meg, nem vész el mindaddig, amíg németek lesznek.

Hitler kancellár csütörtök este visszatért a régi Németországba.

A SZTALINI ELGONDOLÁS KUDARCA

A mexikói Coyoakanból jelentik: Trockij elmondotta egy itteni lap munkatársának, hogy Csehszlovákia összeomlása egyúttal Sztalin öt év óta követett lehetetlen külpolitikájának összeomlását is jelenti. Az a moszkvai elgondolás, hogy szövetségbe kell tömöríteni a demokráciákat a diktatúrás országok ellen, születésekor halott ötlet volt. A francia-

orsz katonai szövetség értékének legalább 75 százalékát elvesztette és könnyen meglehet, hogy a további 25 százalékot is elveszti. A szovjetunióra — mondotta Trockij — súlyos csapást jelentett Sztalin véres tisztogatási hadjárata, amely aláaknáztta magát a Sztalin-rezsimet is. A német birodalom diplomáciai sikerei nemsokára Sztalin diktatúrájának csufos bukására fognak vezetni.

HAZATÉRT AZ ANGOL FLOTTA

Londonból jelentik: Az angol »honi védőflotta« a skóciai vizeken tartott nagygyakorlatok befejezése után pénteken befutott Invergordon kikötőjébe, ahol a leszerelt tartalékosokat és a szabadságot tengerészeket a lakosság nagy lelkesedése közben part-ra szállították.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

A fasiszta nagytanács határozata:

Olasz férfiaknak és nőknek tilos minden idegen fajjuval házasságra lépni

Még átja fajakkal sem kefelhetnek egybe — Drákói rendszabályok a zsidók ellen

Rómából jelenti a Stefani-ügynökség (A. A.): A fasiszta nagytanács a Venezia-palotában Mussolini elnökletével megkezdte ülését. Napirend előtt a következő határozatot fogadták el: »A fasiszta nagytanács abban a férfias és nyílt álláspontban, amellyel az olasz nép az utóbbi események folyamán az egész világnak példát adott, annak a mély átalakulásnak a bizonyítékát látja, amelynek a feketeingesek forradalma kezdett el a nép szellemében. A fasiszta nagytanács büszke, mint ahogyan büszke az egész olasz nemzet is, hogy fegyverrel (tettekkel szolgálhat, amelyekkel döntően avatkozott bele az eseményekbe. Ez a beavatkozás a béke diadalát jelentette és új Európa kezdetét, amelyet Mussolini megérezett és megjósolt.«

Ezután megkezdtek a faji kérdés tárgyalását. A vita után Mussolini összegezte a vita eredményét és nyilatkozatot fogadtak el, amellyel megtiltják az olasz férfiak és nők egybekelését idegenfajúakkal, még abban az esetben is, ha árja fajról van szó. Idegenfajúakkal csak a belügyminisztérium külön engedélyével köthetnek házasságot. A nyilatkozat a következőképpen hangzik: »A fasiszta nagytanács emlékeztet

arra, hogy a világ zsidósága a fasiszmus ellen van és külföldön az olasz emigránsokkal együtt a fasiszta uralom ellen dolgozik. Spanyolországban is a zsidók a barcelonai bolsevisták oldalán harcoltak. Ezért elhatározták, hogy az Olaszországban élő külföldi zsidókat kiutasítják és a külföldi zsidókat nem engedik be az országba. Kivételt csak az olyan Olaszországban élő külföldi zsidókra alkalmaznak, akik már elmultak 65 évesek és akik 1938. október elseje előtt vegyesházasságot kötöttek olasz férfiakkal vagy nőkkel.

Ami az olaszországi zsidókat illeti, a fasiszta nagytanács úgy döntött, hogy azt tekintik zsidónak, aki zsidó szülőktől született és aki vegyesházasságból született, de zsidó vallású. Az, aki 1938. október elseje előtt vegyesházasságból született és valamely más felekezethez tartozik, nem zsidóhoz, nem számítható zsidónak. Az olasz állampolgárságu zsidókat úgy tekintik, mint a többi olasz állampolgárt, csak az iskolázatlanság tekintetében tesznek különbséget. Ez alól kivételek a következő zsidók vagy családtagjaik: akik harcoltak a libiai háborúban, világ-háborúban, az abesszin háborúban,

vagy a jelenlegi spanyol polgárháborúban, akik hadikeresztet kaptak, azoknak a családtagjai, akik a fasiszmus ügyéért estek el, akik megsebesültek a fasiszmus győzelméért folytatott harcokban és akik 1919 és 1924 között beiratkoztak a fasiszta pártba. Azonkívül az iskolázatlansági korlátozás alól kivételnek azoknak a családtagjai, akik résztvettek Fiume bevételében és akiknek más különleges érdemeik vannak. A többi olasz állampolgárságu zsidó nem lehet a fasiszta párt tagja, nem vezethetnek olyan vállalatot, amelynek száznál több alkalmazottja van, nem lehet több földjük 50 hektárnál és nem teljesíthetnek hadiszolgálatot sem békében, sem háborúban. Azokat a foglalkozásokat, amelyeket űzhetnek, később állapítják meg.

A fasiszta nagytanács nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy Abesszinia egyes részeibe megengedi a zsidók betelepítését, hogy ne kelljen minden zsidónak Palesztinába mennie. Mindezeket a rendelkezéseket aszerint semmisíthetik meg, vagy súlyosbíthatják, hogy milyen álláspontot foglal el a világ zsidósága a fasiszmusmal szemben.»

AZ ANGOL MINISZTERELNÖK SKÓCIÁBA UTAZOTT PIHENNI

A Münchenben összejött négy kormányelnök megértő szellemének lehet köszönni a béke megmentését -- mondta a francia külügyminiszter

CHAMBERLAIN A FEGYVERKEZÉS RÖL

Londonból jelenti az Avala: Az alsóház csütörtöki ülésén Chamberlain miniszterelnök a nemzetvédelem újjászervezéséről többek között ezeket mondotta:

— Azt hiszem, kötelességünk nyomban elrendelni valamennyi katonai, illetve a honvédelemmel összefüggő polgári intézmény felülvizsgálását, hogy megállapíthassuk, milyen intézkedések szükségesek ahhoz, hogy nemzetvédelmünket minél rövidebb időn belül megjavíthassuk.

Beszéde végén Chamberlain hangsúlyozta, hogy a francia és angol kormányoknak az a nézete, hogy valamennyi állam együttműködésére van szükség az európai béke biztosítása érdekében, beleértve a totális államokat is.

Chamberlain beszéde végén a kormányparti többség viharosan megéljenzte.

CHAMBERLAIN PIHEN

Chamberlain miniszterelnök az alsóház külügyi vitája után rövid időre visszatért a Downing Streetre, majd feleségével Skóciába utazott. A miniszterelnök huzamosabb időt tölt Skóciában, hogy kipihenje az utóbbi hetek fáradalmait.

RUNCIMAN AZ ÚJ HADITENGERÉSZETI MINISZTER?

Londonból jelentik: Az Evening Standard úgy értesül, hogy a Duff-Cooper lemondásával megüresedett tengerészeti minisztérium vezetésével Runciman lordot bízták meg.

EZER ANGOL LEGIONISTA UTRAKÉSZEN

Londonból jelenti az Avala: Csütörtökön nagyszámú angol legionista jelentkezett rendfenntartó szolgálatra a szudétánemet vidékeken. Mintegy 1000 volt katonáról és rendőrrel van szó, akik között több magasrangú tengerész- és gyalogostiszt is van. A légió e csoportjának törzse Prágában lesz.

ROOSEVELT AZ EMIGRÁNSOKÉRT

Londonból jelentik: (A. A.) A Star értesülése szerint Roosevelt elnök újabb üzenetet intézett az angol kormányhoz. Az üzenet rá mutat annak szükségességére, hogy a legutóbbi csehszlovákiai eseményekkel kapcsolatban minél előbb gyakorlatilag oldják meg az emigránsok kérdését.

ELMARAD A NÉPSZAVAZÁS?

Londonból jelentik: Az egyik angol lap értesülése szerint a berlini nemzetközi bizottság döntése az 5. körzetről feleslegessé teszi a népszavazást. Ebben az esetben az angol légió nem küld rendfenntartó csapatokat a szudétaföldre.

Bonnet a nemzetközi helyzetről

Párisból jelenti az Avala: Bonnet francia külügyminiszter csütörtök délután a kamara külügyi bizottságában több, mint kétórás beszámolót mondott a nemzetközi helyzetről. Ismertette a nemzetközi politika minden fontosabb eseményét május óta, majd a következőket mondotta:

— A müncheni egyezmény létrejöttét a négy kormányelnök által tanusított megértés szellemének köszönheti a világ.

Bonnet ezután ismertette a godesbergi emlékirat és a müncheni egyezmény közti különbséget, majd elismeréssel szólt Mussolini tevékenységéről és közölte a francia kormánynak és lord Halifaxnak a béke fenntartása érdekében kifejtett fáradozásaiért. A francia diplomáciának továbbra is a biztonság a célja.

— Azok a súlyos napok, amelyeket Európa átélt — mondta Bonnet — ezuttal is igazolták a szoros francia-angol együttműködést. Hálásak vagyunk Chamberlainnek és lord Halifaxnak a béke fenntartása érdekében kifejtett fáradozásaiért. A francia diplomáciának továbbra is a biztonság a célja.

Bonnet külügyminiszter ezután több hozzáintézett kérdésre válaszolva kijelentette, hogy a francia kormány rövidesen Sárga könyvben ismerteti az utóbbi hónapok összes diplomáciai eseményeit. Franciaország támogatja olyan nemzetközi értekezlet összehívását, amelynek minden európai kérdés rendezése volna a célja. Az értekezleten valamennyi európai állam képviselve lenne.

A külügyminiszter ezután kijelentette, hogy a szeptember 30-á óta beállott helyzet semmiben sem teszi kérdéseessé Nagybritannia kötelezettségeit arra az esetre, ha Franciaországot nem provokált támadás érné.

A bizottság nevében Mistler miniszterelnök mondott köszönetet Bonnetnek a béke fenntartása érdekében kifejtett fáradozásaiért.

Daladier az álhírterjesztők ellen

Daladier miniszterelnök csütörtök este a hadügyminisztériumban nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. Hangoztatta, hogy a parlamenttől megkapta mindazt a felhatalmazást, ami elengedhetetlen az ország pénzügyeinek rendbehozatalára és a gazdasági élet felélénkítésére. Alig néhány órával a parlament ülészakának berekesztése után — mondotta — megkezdődött a jóslások szokásos játéka, az álhírek öntözése, sőt valóságos tobzódása. Képtelennél-képtelenebb intézkedéseket találnak ki, hogy minél jólétebbeknek látszhasanak. Elhatározott szándékom, hogy véget vetek ennek a végzetes játéknak. Ha tovább folytatódik, nem fogok habozni, hogy a szükséges megtorlással éljek. Bátran magamra vállaltam a legsúlyosabb felelősséget. Talán nem sokat kérek, ha azt mondom, hogy most engedjenek nyugodtan és csendben dolgozni.

A Temps új választásokat sürget

Párisból jelentik: A Temps egyik cikkében hangoztatja, hogy a müncheni megállapodás következtében az egész francia politika irányváltásának előfeltétele az új választások haladéktalan kiírása. Szükséges azonban, hogy előbb módosítsák a választási rendszert, esetleg az aránylagos választás bevezetésével.

A francia sajtó foglalkozik akormány különleges felhatalmazásainak gyakorlati lehetőségeivel. Az Intransigeant valószínűnek tartja, hogy a kormány új kölcsonnt hocsát ki. A Ce Soir arról ír, hogy a frank értékét újból csökkentik.

VÁLTOZÁSOK A FRANCIA DIPLOMÁCIAI KARBAN

A római francia nagyköveti állás betöltésével kapcsolatban a Temps feltűnést keltő értesülést közöl. A lap hangoztatja, hogy a nagykövetség betöltésével egyidejűen a diplomáciai karban is nagyobb változások történnek, amelyek esetleg a külügyminisztériumra is kiterjednek.

AZ ÚJ RÓMAI NAGYKÖVET KINEVEZÉSE

A Havas-iroda értesülése szerint az új római francia nagykövetet a legközelebbi államtanácsban nevezik ki.

Francois-Poncet esetleges kinevezésével kapcsolatban Göring

lapja, az Essener Nationalzeitung nagy elismeréssel ír a jelenlegi francia nagykövetről, aki — a lap szerint — a birodalom és a nemzeti szocialista párt vezetői körében nagy tekintélynek örvend.

A FRANCIA SZOCIALISTA PÁRT VEZETŐSÉGI ÜLÉSE

Párisból jelenti az Avala: A szocialista párt állandó végrehajtó bizottsága Paul Faure, a párt főtákarának elnökletével csütörtökön ülést tartott. Az ülésen heves vita fejlődött ki, amelynek során megállapítható volt, hogy külpolitikai kérdések tekintetében bizonyos nézeteltérések állnak fenn. Végül elhatározták, hogy a párt rövidesen leszögezi állás-

pontját a külpolitikai helyzettel kapcsolatban felmerült új problémák tekintetében. Ebből a célból december 5-ére rendkívüli országos kongresszust hívnak Párisba. A kongresszust megelőzően a párt országos tanácsa tart ülést november 5-és és 6-án Párisban.

HITLER ÉS FLANDIN TÁVIRATVÁLTÁSA

Párisból jelentik. A külügyi bizottság ülésén Grumbach szocialista képviselő az iránt érdeklődött, helyesli-e a külügyminiszter, hogy Flandin üdvözlő táviratot küldött Hitlernek. A képviselő fel is olvasta Hitler választát, amelyben a német kancellár megköszöni Flandin jókívánságait, halálját tolmácsolja Flandinnak azokért az erőfeszítésekért, amelyeket a Franciaország s Németország közötti együttműködés érdekében ki fejtett és sikert kíván neki.

Mielőtt Bonnet külügyminiszter válaszolhatott volna, felállt Flandin és közölte, hogy majd ő maga válaszol más helyen az érdeklődésre.

A NEMZETKÖZI BIZOTTSÁG ÜLÉSE

Berlinből jelenti az Avala: A müncheni egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásával megbízott nemzetközi bizottság legközelebbi ülését hétfőn tartja. Addig a katonai, gazdasági és pénzügyi szakértők, valamint a népszavazási albizottság új adatokat terjesztenek a bizottság elé.

Ami a népszavazás alá eső területek megállapítását illeti, a bizottság tagjai körében az a vélemény, hogy előbb közvetlen irányú megegyezést kell létesíteni Németország és Csehszlovákia között és a bizottság csak akkor lépne működésbe, ha ilyen megegyezés nem jöhetne létre. Az illetékes körök becslése szerint az október 10-éig megszállásra kerülő öt zóna területe a csehszlovák köztársaság területének mintegy egyötödét teszi ki.

FELSZÓLÍTÁS A NÉMET TANÁROKHOZ

Prágai jelentés szerint azokat a német tanárokat és más alkalmazottakat, akik eddig cseh területen működtek, felszólították, hogy 24 órán belül nyilatkozzanak, Csehszlovákban akarnak-e maradni vagy sem. A német nemzetiségű alkalmazottak ezzel választás elé kerülnek. Arra az esetre, ha a cseh területen való megmaradást választják, cseh részről semmiféle ígéretet sem tettek s így ezek a német alkalmazottak nem tudják, hogy ha a csehek által kívánt nyilatkozatot alá írják, mi lesz a sorsuk.

CHALKOVSKY BERLINBE UTAZIK

Prágából jelentik (A. A.): Beavatott helyen megerősítik azt a hírt, hogy Chalkovszky, az új csehszlovák külügyminiszter nyomában Prágába érkezése után Berlinbe utazik.

Benes lemondásának következményei

A Vreme cikke Benesről — A külföldi sajtó a csehszlovák politika irányváltásáról — Ki lesz az új csehszlovák elnök?

A beográdi Vreme, amely tudvaleg dr. Sztójadinovic Milán miniszterelnök öcsének vezetése alatt áll, Benes lemondásáról a következő cikket közli:

»Benes volt az egyetlen államférfi és politikus, aki túlélt a versaillesi békeszerződés megteremtését. A legtöbb közülük már régen örök álmukat alusszák. Kisebb részük még életben van ugyan, de országokban semmi befolyásuk sincsen már a politikai eseményekre. Benes ezzel szemben 1918. óta tegnapig a csehszlovák köztársaság legfőbb igazgatója élén állott.

Benes, aki aktíve részt vett az új csehszlovák állam megalkotásában, látta, hogyan diktálják a szövetségesek a békét a legyőzötteknek. Látta az egész német hadiflotta megsemmisítését, látta, hogyan kellett a szövetségesek ellenőrzése mellett darabokra zúzni a »kövér Bertát« és Németország egész hadianyagát. Látta, hogyan fizet Németország jóvátételt, és később hogyan kérte felvételét a Népszövetségbe. Akkor Franciaország volt Európa egyetlen katonai hatalma, és ha a Népszövetségnek nem is volt saját hadserege vagy csendőrsége, a francia hadsereg és az angol flotta kézen állottak, hogy szükség esetén teljesítsék a békeszerződések rendelkezési öregek feladatát.

Abban az időben Benesnek úgy tetszett, hogy országa Európa legszebb virágos kertje, és majdnem Európa közepén lévén, politikai tekintetben Csehszlovákiát az új Európa szívének tartotta. Mivel a szivrendes működésétől függ a szervezet többi részeinek rendes működése, Benes azt hitte, hogy Európa többi állama is érdekelték országa fennmaradása és fejlődése tekintetében. És, hogy minél szebb hamlokzapot adjon az új alakulatnak, a divatnak megfelelően és az akkori idők szokásának megfelelően, Massaryk tanár és Benes tanár államformának a köztársasági berendezést fogadták el, a legszelebb nemzeti kormányzat és a legnagyobb szabadság alapján álló demokratikus intézményekkel. Mint tiszta doktrínérek arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a demokratikus Csehszlovák köztársaság külpolitikájában csak a nyugati demokratikus hatalmakra és az észak-amerikai Egyesült Államokra támaszkodhat, bizva ezekben a demokráciákban és a fogalmak csodálatos felfogásával — még Szovjetországban is!

Az elhunyt Massaryknál annyira ment a demokratikus felfogás, hogy például sohasem akarta viszonzni a boldogult Alekszandar királynak nála tett látogatását, mert nem tartotta elég demokratikus ural kodónak.

Benes tehát látta és érezte a szövetségesek győzelmének légkörét, sajnos azonban nem láthatta előre a jövőt. Nem tudta megérteni, hogy a német nép nem lesz mindig másodrendű állam Európában. Nem tudta megérteni a megújodásnak és egyesülésnek azt a mozgalmát, amelyet Hitler indított meg hatalmas lendülettel, hetven millió némettel a háta mögött, akik ugyan-

abban a Középeurópában laknak, de sokkal nagyobb területen, mint amilyen Csehszlovákia. Benes az utolsó pillanatban, amikor megérezte a veszedelmet ahelyett, hogy a Berlin-nel való megegyezés útját kereste volna, háborúra kezdett készülni.

Csehszlovákiát ettől a pillanattól kezdve Berlinben úgy tekintették, mint azt a hajót, amely szovjet repülőgépeket szállít. Hitler ekkor közölte Prágával, hogy Németország nem tűrheti, 1) hogy a szudétánémeteket saját testvéreik elleni harcra képezzék ki és használják fel, 2) hogy Csehszlovákia Szovjetország előőrsége legyen. Ez egy évvel ezelőtt volt. És akkor talán még lehetett volna megoldási módokat találni. Ehelyett szövetségeseket kerestek, erőöket építettek, végül pedig idegesen és szükségtelenül elrendelték a részleges és teljes mozgósítást.

Ebben a készülődésben Benes nem vette észre, miként szorul körülötte mind szűkebbre a vasabroncs. Ausztria akkor már elesett volt. Németország két oldalról vette körül Csehszlovákiát. Dél felől a magyarok elégedetlensége. Északról a lengyelek alig várták, hogy viszonzják az 1920. évet. A Romániával való kis érintkezési felületen kívül Csehszlovákia 1918-tól 1938-ig minden oldalról állandóan ellenségekkel volt körülvéve. A távolban nem tudott jó viszonyt fenntartani Olaszországgal sem. Az abesszin vizsály idején az olasz katonák ellenségeiknél csehszlovák gyártmányú fegyvereket találtak. Rómának azt a figyelmeztetését, hogy Csehszlovákia jobban tenné, ha magának őrizné meg a fegyvereket, mert még szüksége lehet rájuk, nem úgy értették Prágában, ahogy kellett volna. Spanyolországban az olasz önkéntesek ismét Csehszlovákiát találták magukkal szemben. Ezért mondta Mussolini híres triezsi beszédében, hogy a »népszavazás« szót »népszavazásokkal« kell helyettesíteni, a csehszlovák államot pedig Európa szíve helyett, Európa vakbelének nevezte. Trieszt után, amely, mint a villám hatott, következett München, jött a lengyel ultimátum és Magyarország követelése. Az események gyorsan követték egymást. Végül jött Benes lemondása.

Hogy azonban igazságosak legyenek, meg kell állapítani, másoknak könnyebb bírálni Benes politikáját, mint védeni. Könnyebb, mert minden politikát sikerei alapján bírálják el. Mégis igazságosnak kell lenni és elismerni, hogy Benes szokatlanul nehéz időben élt és dolgozott. Kétségtelenül forrón szeretett hazáját és nagy csehszlovák hazafi volt.

Elhisszük, hogy lemondása Csehszlovákia további fennmaradása és jövője érdekében történt. Benes távozása kétségtelenül megkönnyebbült jelent ez ország új vezetőinek, jövő élete kialakulásához szükséges új utak vezetése és azt hisszük, hogy az új élet békésebb, jobb és szerencsésebb lesz. Jugoszlávia a maga részéről teljes szívből ilyen életet kíván a testvéri Csehszlovákiának.

BENES ELUTAZOTT PRÁGABÓL

Mint Prágából jelentik, Benes lemondott elnök csüörtök délután 4 órakor elhagyta Prágát.

A FRANCIA SAJTÓ A CSEH ELNÖKVÁLASZTÁS RÓL

Párisból jelentik: A francia politikai körök érdeklődésének középpontjában továbbra is Benes elnök lemondása és a cseh külpolitika irányváltásának kérdése áll. A Liberté ezeket írja: Benes most fizetett meg 17 év politikai tévedéséért. Csak a köztársaság elnöki székének betöltése után kapunk majd világos képet Prága jövődöbeli külpolitikai irányváltásáról és általában a közép- és kelet-európai helyzet kilátásairól.

Benes volt elnök lemondásával kapcsolatban a nemzetközi sajtó-

ban egyöntetűen az a vélemény jut kifejezésre, hogy Benes távozása megkönnyíti a cseh állam megegyezését Magyarországgal és Lengyelországgal. Az olasz sajtó nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Csehszlovákia helyzetének jövője a magyarokkal való megegyezéstől, ha pedig ez megtörtént, akkor attól függ, mennyiben veszi Csehszlovákia revízió alá eddigi külpolitikai magatartását.

A LEGESÉLYESEBB ELNÖKJELŐLT

Prágai politikai körökben elterjedt hírek szerint az elnökválasztáson a legesélyesebb jelölt Kapras egyetemi tanár. Kapras tanár a pártokon felülálló, ugynevezett nemzeti egyesülés konzervatív irányzatú elnöke. Köztudomású róla, hogy Kramarz régi hívei közé tartozik.

Lengyel-magyar tárgyalások arról a közös követelésről, hogy Kárpátalját csatolják Magyarországhoz -- írja a beográdi „Politika“

A beográdi Politika tegnapi számában az első oldalon a következőket írta:

Varsóból jelentik: Tegnapi hírtől, a lengyel lapok írása alapján, hogy Teschennek Lengyelország részévé való átadása után a lengyel-csehszlovák kérdés teljesen tisztázódott.

Az egész lengyel sajtó azt írta, hogy Lengyelország ezennel békében élhet Csehszlovákiával. Egyáltalán a sajtó hangoztatta, hogy szükséges, hogy Varsó és Prága együttműködjön.

Ma azonban a lengyel sajtó már másképpen gondolkodik. Hangsúlyozzák, hogy Lengyelország érdekelt a csehszlovák kérdés gyökeres megoldásában és ezért még nem likvidálták a lengyel-cseh kérdést.

Ez a gyors változás előbb Csehszlovákia javára, majd ismét ellenkező irányban, valamennyi varsói diplomátának szembetűnt.

Ezt a változást lengyel felfogásban úgy magyarázzák, hogy ma a magyar területi követelések a legidősebbek. Ezzel kapcsolatban még két kérdés van: A szlovák és a kárpátaljai ruszin kérdés.

Tegnapi ez a kérdés még nem merült fel, mert Magyarország kezdetben csak a határmenti övet követelte. Amikor aztán Prága beleegyezett, hogy erről tárgyaljon, akkor szőnyegre kerültek olyan dolgok, amelyeknek semmi összefüggése sincs a magyar lakosság önrendelkezésével.

Tehát — lengyel felfogás szerint — a szlovák és rutén kérdést kell megoldani. Ami a szlovákokat illeti, Lengyelország azt kívánja, hogy Szlovákia legyen önálló és határait Lengyelország, valamint Magyarország garantálják.

A kárpátaljai ruszinok ügyében Varsó közvetlenül érdekelt fél. A hivatalos Gazetta Polska erről a következőképpen ír:

»Ruszinoknak Magyarországhoz való csatolása a mi lengyel kérdésünk, mert Magyarország és Lengyelország együttes határáról van szó. Ezért Lengyelország és Csehszlovákia baráti viszonya majd attól függ, hogy Ruszinszko kérdését miképpen oldják meg.«

Ezzel kapcsolatban áll gróf Csáky magyar külpolitikai kabinetfőnök varsói látogatása is. Tegnapi délután és ma délelőtt gróf Csáky hosszasan tanácskozott Beck külügyminiszterrel. E tanácskozásokon jelen volt Hory varsói magyar követ és Kánya személyi titkára. Valamennyi tanácskozás a csehszlovák kérdésre vonatkozott és arra, hogy a két hatalom milyen álláspontot foglal el a lengyel-magyar közös határ tekintetében. A tanácskozásokról semmi biztosat nem tudnak, csak annyi bizonyos, hogy Lengyelország addig nem garantálja a csehszlovák határt, amíg a magyar kérdést kedvezően el nem intézték.

AZ EGYÜTTES MAGYAR— LENGYEL HATÁR

A Politika a következőképpen folytatja a cikket:

Varsóból jelentik: Gróf Csáky magyar megbízott és Hory követ hosszasan tárgyaltak Beck lengyel külügyminiszterrel és minden kérdésben teljes egyetértésre jutottak.

Az egyetértés főként arra vonatkozik, hogy Lengyelország támogatja Magyarországnak Ruszinszko bekebelezésére vonatkozó törekvését. Ez lehetővé teszi az együttes magyar-lengyel határt. Ami a szlovákokat illeti, Lengyelország és Magyarország egyformán tisztelni fogják a szlovákok kívánságait. Ez azt jelenti, hogy ha a szlovákok úgy döntenek, hogy Csehszlovákiában kívánnak maradni, akkor Lengyelország és Magyarország beleegyeznek ebbe. Azonban másrészt Magyarország megmarad amellett a követelése mellett, hogy meg kell kapnia Szlovákia egy részét, amelyben többszázezer magyar él. Végül Lengyelország a Magas Tátrában ki akarja igazítani a szlovák-lengyel határt. Néhány lengyel községet kíván Lengyelországhoz csatolni. Ha ez megtörténik, akkor úgy Lengyelország, mint Magyarország garantálják Csehszlovákia határait.

Pereskedés az autóbusz engedély körül

A báni hivatal kereskedelmi osztályának főnöke, becsületsértés és rágalmazás vádjával perbe fogja Gracsanin Gáját, a Fruska Gora turista egyesület volt főtitkárát

Nem mindennapi per tárgyalását kezdte meg tegnap délelőtt Kostunica Jován büntetőbíró hármastanácsa a noviszádi törvényszéken. A vádlottak padján Gracsanin Gája, a Putnik igazgatója és a Fruska Gora turistaegyesület volt főtitkára ült, aki ellen

becsületsértés és rágalmazás

vádját emelte Vujics Velimir báni kereskedelmi osztályfőnök. A vádhoz az alábbiak vezettek:

A múlt év december 15-ére ülésére hívták a dunabánsági báni turisztikai szövetséget. Gracsanin Gája, a Fruska Gora turistaegyesület főtitkára lemondta részvételét, egyben az elnökhöz és több illetékes személyhez nagy terjedelmű levelet intézett, amelyben bejelenti többek között a szövetségi tisztségéről való lemondását, valamint a lemondás okait.

Erre a lépésre — mondja a levél — főleg az indított, hogy Vujics Velimir jelenlegi báni kereskedelmi osztályfőnök

klifejezetten ellenszenves magatartást tanusít

nemcsak személyem, hanem a Fruska Gora turistaegyesülettel szemben is, olyan okokból kifolyólag, amelyeknek semmi közük sincs a köz és a turisztika érdekeihez. Ahelyett, hogy mindenben elősegítenék a turisztika fejlődését, mint az a többi bánságokban teszik és mint azt a turisztikáról hozott törvény 12. szakasza előírja, és amint a Dunabánság területén is tették egészen 1935 végéig, a bánsági kereskedelmi osztály oly módon lép fel a Fruska Gora egyesület ellen, amely nem felel meg az előírásoknak. Ez a Fruska Gora ellen megnyilvánuló

célzatos kellemetlenkedés

már két év óta tart minden ok nélkül és gátolja az általános érdeket szolgáló turisztika fejlődését. Védelem kell jogosult, törvényes jogait, ezért az alábbiakat nyilvánosságra kell hoznom, hogy megítélhessék az általános érdekre mennyire káros ez a viszony.

Itt több vizsgálatot sorol fel Gracsanin, amelyek jogtalanul, alaptalanul indított a báni kereskedelmi hivatal a Fruska Gora ellen. Az egyesület munkájának felülvizsgálása minden esetben az egyesületet igazolta. Vujics Velimir mindezt az irántam érzett ellenszenv miatt tette, — jelenti ki Gracsanin —, azért, mert mint az autóbuszvállalatok funkcionáriusa bizonyos esetekben nyíltan, elszántan és konzekvensen képviseltem a vállalatok törvényes érdekeit az 5 személyes nézetével szemben és hogy az én álláspontomat érvényesíttettem az illetékes felettes hatóságoknál, ami által az 5 rendelkezéseit megsemmisítették. Mindenesetre sem az egyesület, sem én személyesen soha nem adtuk okot ilyen eljárásra. A kereskedelmi hivatal kirendelt megbízottja teljes egy hónapig iparkodott, hogy valami olyat találjon, amivel az

egyesület vagy vezetőinek tekintélyét fonák helyzetbe hozhassa. Nem sikerült nekik és nem sikerült második kísérletük sem, a három hónapig tartó rideg szigorúsággal vezetett pénzügyi vizsgálat sem, amit illeték váddal indítottak a Fruska Gora ellen. A vizsgálatot kénytelen-kelletlen beszüntették, azonban a jelentésekben nem tüntették fel, hogy

a Fruska Gora úgy működés, mint munkatársak tekintetében makulátlanul kimagaslók az összes ilyen jugoszláviai intézmények fölött,

ami szintén azt látszik bizonyítani, hogy a vizsgálatnak nem ilyen célja volt az egyesülettel. Egész sor vádat hoz fel a levél és végül megállapítja Gracsanin, hogy mindezeket legelső sorban Vujics Velimirnek lehet köszönni.

A tárgyaláson Gracsanin kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Védelmére a levélben felhalmozott adatokat hozza fel, kiegészíti ezt még azzal a mindenkit meglepő ok-

mánnyal is,

amelynek eredetijét a bánságon keresztül a miniszterelnöknek küldte Vujics

és amelyben kérte, hogy új vizsgálatot indítsanak a Fruska Gora ellen, mivel túl komplikált, a követelményeknek nem felel meg és a Dunabánság déli részének bedolgozása érdekében ezideig nem tett semmit.

— Ezzel szemben meg kell jegyezni — mondja Gracsanin —, hogy csak az aranyelováci és opjenáci kirándulások megszervezésére százszázakat fordított a Fruska Gora.

Az elnök megkérdezi a vádlottat, hogyan jutott az okmány birtokába? Gracsanin kijelenti, hogy Noviszádon szerezte, de hogy ki révén jutott el hozzá, arról nem volt hajlandó nyilatkozni. Felmutatott még egy másik irást is, amely szintén olyan adatokat tartalmaz, amelyek bizonyítják, hogy Vujics valóban ellenszenves tanusít Gracsaninnal szemben. Ezt a báni hivatalban másolta le Gracsanin, több ismert személy jelenlétében. Kijelentette még a vádlott, hogy az inkriminált levelet azért írta meg, mert Paunovics volt báni említette neki, mennyire meglepte Vujics viselkedése és hogy

olyan eljárást indított az egyesület ellen, amelyre ő nem adott engedélyt.

Vujics Velimir kihallgatására került a sor, aki kijelentette, hogy a vizsgálatok elrendelését jogosultaknak találta. Elmondotta, hogy a

Fruska Gora és Gracsanin ellen mindaddig nem volt semmi kifogása, amíg Pintér István nem panaszkodott neki, hogy

Gracsanin szinte zsarolja.

Allandóan kérte tőle az autóját Gracsanin — vallotta Vujics —, egy esetben egészen Gosztivárig ment el Pintér autóján és mintegy három-ezer dináros kárt okozott neki meg nem térített üzemeltetési költségek révén. Pintért megfegyvertette Gracsanin, hogy ha nem kölcsönzi autóját,

elveszi tőle a koncessziót és a Fruska Gora egyesületnek adja.

Vujicsnak megmutatták a Gracsanin által benyújtott okmány-másolatot. Kostunica elnök kérdésére, hogy ismeri-e, Vujics igennel felelt, arca kis kellemetlenséget tükrözött vissza és mondott valamit, amit — sajnos — nem lehetett megérteni. Az elnök ezután megkérdezte, hogy miért került ellentétbe Gracsaninnal. Vujics kijelentette, hogy soha nem tett egyetlen barátságtalan lépést sem se a Fruska Gora, se Gracsanin ellen mindaddig, amíg Pintér többszörösen nem tett panaszt neki. Vallomásából kivilágolt, hogy meggyőződésből cselekedett, azzal a szándékkal, hogy Gracsanint elmozdítsa az autóbuszvállalatokkal kapcsolatban viselt tisztségéről és így ne interveniálhasson a koncessziók ügyében.

Déli egy órákor a bíróság kihirdette, hogy a tárgyalást elnapolja és folytatását október 21-re halasztja.

Noviszád közelében meggyilkoltak egy boszniai csavargót, akit nemrégiben bocsájtottak el a zenikai fegyházból

A gyilkos először fejbevégték áldozatát, majd elvágta a nyakát — Még nem sikerült a gonosztevő nyomára akadni

Rejtélyes gyilkosság történt péntekre virradó éjszaka Noviszád mellett Szajlovón.

Ismeretlen tettes megölt egy boszniai származású férfit, akit nemrégiben bocsájtottak el a zenikai fegyintézetből.

Szlankamenac Rádó szajlovói tanító pénteken reggel 7 óra tájban elindult, hogy bejőjön Noviszádra. Utközben észrevette, hogy az országút szélén egy ember hever. Feltűnt, hogy mozdulatlanul fekszik az út paraja között és odament, hogy megnézzze, kicsoda. Ahogy közelebb ért, borzadva látta, hogy

meggyilkolt férfi fekszik a földön, a feje csupa vér és a nyakán nagy seb tátong.

Azonnal értesítette a noviszádi rendőrséget, ahonnan Malencics Rodoljub bünyügyi osztályfőnök autón robogott ki a helyszínére. Értesítették az államügyészséget is és nemsokára megérkezett Papricsics vizsgálóbíró és Szvircevic államügyészhelyettes.

Megállapították, hogy az ismeretlen férfit először kemény tárgyjal fejbevégték, majd

a gyilkos késsel elvágta a torkát.

A gyilkosság péntekre virradó éjszaka történhetett.

Malencics rendőrkapitány átkutatta a holttest ruháit és iratokat talált nála, amelyekből sikerült megállapítani az áldozat személyazonosságát. Kiderült, hogy

Bajrics Mumin negyvenéves boszniai földműves,

Otok községi lakos. Megállapították azt is, hogy Bajricsot néhány héttel ezelőtt bocsájtották el a zenikai fegyházból, ahol több évet raboskodott. Hogy miért ült, azt még nem sikerült kideríteni.

Bajricsnál pénzt, vagy érték- tárgyat nem találtak. Nem találták meg a kemény tárgyat, sem a kést, amivel a gyilkosságot elkövetették.

A gyilkosságot teljesen rejtélyessé teszi, hogy elbocsájtott fegyenc az áldozat. A legvalószínűbbnek látszó feltevés az, hogy Bajrics kenyér és otthon nélkül bolyongott az országban. Utközben valami magához hasonló társra akadt, Noviszád közelében összeverekedtek és így következett be a gyilkosság.

A rendőrség minden intézkedést megtett, hogy a gyilkost kézrekerítse.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

A szuboticei kórházban meghalt a Pacsiron megszurkált moravicai legény

Még mindig nem találják a gyilkost

Csütörtökön délután a szuboticei zsidókórházban meghalt Lengyel János moravicai béréslegény, akit — mint megtudtuk, — az egyik pacsíri kocsmában minden ok nélkül megdadták és megsebesítettek. A szerencsétlen fiatalember teljesen ártatlanul bosszúnak esett áldozatául, Fodor János pacsíri legény bosszújának, mert Fodort előzőleg egy moravicai mulatságon ottani legények csufosan megverték.

Lengyel, aki már körülbelül egy hete kórházi kezelés alatt áll, az orvosok megítélése szerint

menthetetlen volt, mert a késszurás a főeret vágta át.

Igy egész idő alatt öntudatlanul fekvő, a nagy vérvesztéségtől egészen legyöngült, úgyhogy Gájics Bogdán vizsgálóbíró nem is tudta kihallgatni. A vizsgálóbíró rendelkezése az ügyben széleskörű nyomozás folyik, de mind a mai napig

nem lehetett határozottan megállapítani, hogy ki volt a szurkáló.

mert a bicskázásnak nem volt szentana, a pacsíri legényeknek az a híresztelése pedig, amely Fodor Jánosra tereli a gyanút, még nem nyert igazolást.

SZIVES VENDÉGLÁTÁS

— Szóval ebédre a vendégünk vagy.

— Rendben van, de megjelenésem nem lesz meglepetés a nagyságos asszony számára?

— Dehogy lesz meglepetés, hiszen reggel másfél óráig veszekedtünk a feleségemmel, hogy meghívjalak-e, vagy sem?

Szabolca ünnepi hangulatban készül a Gazdasági hét és kiállítás mai megnyitására

Nagyszámu látogatót várnak a Dunabánság minden részéből

Szabolca város lakossága teljesen felkészülten és ünnepi hangulatban várja a Gazdasági Hét és Kiállítás mai megnyitását, amelyre már hetek óta lankadatlanul folynak az előkészületek. Nemcsak a rendezőbizottság, hanem a kereskedők, iparosok, gyárosok és gazdák, sőt az egész lakosság is mindent megtett, ami tőle telt, hogy Szabolca gazdasági életének ez az első egyöntetű megmozdulása valóban reprezentatív és nagyszabású legyen, méltó és alkalmas arra, hogy a város gazdasági és kulturális jelentőségéről mindenkit meggyőzőzön.

A Gazdasági Hét keretében rendezett kiállításokat ma délelőtt ünnepélyes külsőségek között nyitják meg. Már erre a napra nagyszámu vendéget és látogatót várnak Szabolcára a Dunabánság minden részéből, sőt az ország távolabbi vidékeiről is. Remélik, hogy Rajics Szvetisláv dunai bán, aki védnöke a Gazdasági Hét és Kiállításnak, személyesen résztvesz a megnyitó ünnepségen, ezenkívül

Beográdból is magasrangú vendégek érkezését jelezték.

Dr. Miroszavlyevics Koszta, a noviszádi kereskedelmi és iparkamara, valamint Noviszád város elnöke, egyben pedig a szabolcai Gazdasági Hét és Kiállításnak is tiszteletbeli elnöke, szintén jelen lesz a megnyitó ünnepségen, amelyet a város vezetőségének, valamint a katonai és polgári hatóságok, testületek és intézmények képviselőinek jelenlétében tartanak meg.

Délelőtt 11 óra 20 perckor a Szokol-otthonban elhelyezett kiállításokat, az ipar és gyáripari kiállítást, a »Ház és otthon« kiállítást, valamint a fotóamatőr kiállítást nyitják meg az előkelőségek jelenlétében, fényes külsőségek között. Ezután kerül sor a városháza előcsarnokában elhelyezett

szőlő és gyümölcskiállítás megnyitására.

Nyomban ezután a nagyközönség is megtekintheti a kiállításokat, amelyeknek látványossága és gazdagsága a legnagyobb elismerést érdemli.

A szabolcai kereskedők és iparosok üzleteikben felkészülten várják a Gazdasági Hét és Kiállítás látogatóit, akiknek alkalmuk lesz meggyőződni arról, hogy a szabolcai piac teljesítő képessége minden tekintetben a legelső közé tartozik az országban és minden igényt ki tud elégíteni.

Szombaton délután 6 órakor a szakbizottság felülvizsgálja a kirakatversenyben résztvevő cégek művészi rendezett kirakatait, amelyek látványossága lesznek a városnak. Este 7 órakor a Szokol-otthon előtt a szokol zenekar ad hangversenyt, 9 órakor kezdődik a Városi Színházban a szabolcai jótékony egyesületek által közösen rendezett

nagyszabású »Bunyevác-est«. Ugyanekkor a Magyar Olvasókör színpadán Földes Imre »Terike« című nagyszerű vígjátékának bemutatását tartják meg a legkiválóbb szereposztásban.

Vasárnap folytatódnak az ünnepségek és látványosságok, egész napon át egymást követik a szórakozási alkalmak. Délelőtt 9 órakor ünnepélyesen megnyitják a Lloyd-ban elhelyezett

reprezentatív bélyegkiállítást

és bélyeggyűjtők körében bizonyára nagy örömet fog kelteni a postaügyi miniszter elhatározása, amellyel megengedte, hogy a Gazdasági Hét és Kiállítás ideje alatt, tehát október 8-ától 16-áig

Szabolcán mindkét postahivatal erre az alkalomra kiadott különleges bélyegzőt használjon

a feladott levelek lebélyegzésére. A bélyeggyűjtők ezáltal ritka és egyben rendkívül értékes bélyegkülönlegességekhez jutnak.

Délelőtt fél 11 órakor a Városi Színházban

emlékünnepélyt rendez a Szokolegyesület

Vitéz I. Alekszandar király halálának évfordulója alkalmával, majd 11 órakor a kiállítási palota előtt

ünnepélyesen fogadják a kerékpáros csillagtúra Szabolcára érkező versenyzőit.

A délutáni események a sport hi-

Szerencséd ha keresed Szeles Bankban megleled

OSZTÁLY-SORSJEGYET

rendeljen nálunk

Húzás október 12-én

Szeles Testvérek

SZOMBOR

veinek kedveznek. A Bácska-pályán két rendkívül érdekes bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra, amelyek közül a Bácska-ZsAK derbi-mérkőzés általános érdeklődésre tarthat számot. Ugyancsak délután a Szokol-stadionban rendezik a nagyszabású atlétikai versenyt, amelyen a szabolcai és dunabánsági gárdán kívül az ország legkiválóbb rekorder és bajnokatlétái indulnak.

A szabolcai mozik szombaton és vasárnap a legkiválóbb műsort mutatják be, ezenkívül számos kávéház és vendéglő gondoskodik arról, hogy a vidéki közönség jól érezze magát Szabolcán. A Gazdasági Hét és Kiállítás további napjaira is számos előadás és látványos esemény jut, amelyek közül általános érdeklődés előzi meg a kitűnő oszjeki operettegyüttes hétfő és kedesti vendégjátékát.

Elfogták a három ulonállót, akik Pristina közelében 128.000 dinárt raboltak el a bányapénztárostól

Egy bányamunkás volt a banda vezetője

Jelentettük már, hogy Pristina közelében három nappal ezelőtt vakmerő rablótámadás történt. Ismeretlen tettesek megtámadták az Ajvajlija bányapénztárost és elvettek tőle 128.000 dinár készpénzt.

A rendőrség és csendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy a rablást Sevic Tódor bányamunkás követte el Jankovics Dragolyub cigánnyal és Serif Juszuf marhapásztorral.

Mindhármukat letartóztatták és 3000 dinár híjával az elrabolt pénzt is megtalálták.

A rablótámadást Sevic Tódor szervezte. Sevic maga is a bányában dolgozott és így pontosan tudta, hogy a munkásokat mikor fizetik ki. Ezért Jankovics Dragolyubbal és Serif Juszufal összebeszélte, hogy a pénztárost az országuton meglesik és kirabolják. Puskát és egy revolvvert vásároltak és így felfegyverkezve elmentek a hegyek közé az ut elhagyatott részére, ahol a bányapénztárosnak el kellett haladnia. Szikla mögé rejtőztek. Sevic az ujonnan vásárolt revolvvert próbálgatta és

eközben a fegyver elsült, a golyó Juszuf tüle mellett süvített el.

Juszuf ezt arra magyarázta, hogy Sevic őt meg akarta ölni és ezen összeveszték, majdnem tettlegességre került a sor. De a távolban fel-

tűnt a pénztáros kocsija, erre kibékültek. A kocsiban Tihocki Eugen pénztároson kívül Selesztov Gligorija bányagazgató és egy tisztviselő ült. Amikor a kocsit a rablók rejtekhelyéhez ért,

Jankovics és Serif előugrottak, a puskát és a revolvvert a kocsinulókra szegezték.

A pénztáros látta, hogy nem tréfának és átadta a pénzeszsákokat, amelyben a bányamunkások egész heti keresete, 128.000 dinár volt.

Sevic, a rablótámadás fő szervezője a rejtekhelyen maradt, onnan szemlélte társai sikeres munkáját. A támadás után a pénzt elrejtették, majd szétoszlottak. Sevic gyalog megindult Pristina felé. Serif pedig visszament a csordájához.

A bányagazgató azonnal értesítette a csendőrséget. A csendőrök utközben találkoztak Seviccel és megkérdezték, hová megy. Sevic azt válaszolta, hogy

a bányából távozik, mert a pénztárost kirabolták és nem lesz fizetés.

A csendőrök elengedték. A bányában azonban megtudták, hogy Sevic már két napja nem dolgozott. Ez elegendő volt arra, hogy letartóztassák. Beismerő vallomása után elfogták két társát is és a pénzt 3000 dinár híján megtalálták.

Országos körözött szélhámusokat

tett ártalmatlanná a kikindai rendőrség

Kikindáról jelentik: Szerdán este országosan körözött két szélhámost tett ártalmatlanná a kikindai rendőrség. Néhány nappal ezelőtt a városba érkezett két feltűnően elegáns férfi, akik miniszteri, illetve báni tisztviselőnek adták ki magukat. Mások előtt több ízben gyárigazgatóknak mutatkoztak be. Többen gyanút fogtak, egyelőre azonban semmi gyanusat nem észleltek azon kívül, hogy a két idegen feltűnően költökezett, minden este táncosnők társaságában volt és általában úgy viselkedett, mintha korlátlan mennyiségű pénz állt volna rendelkezésükre.

A két férfi sorra látogatta a kikindai nagykereskedőket, akiknél kisebb bevásárlásokat végeztek. Minden helyen ezerdinárossal fizettek, de mire a kereskedő váltott,

az ezerdinárost hallatlan ügyességgel már vissza is lopták.

Igy több, mint nyolcezer dinárt »megtakarítottak.« A nagykereskedők letarolása után a kisebb kereskedőket látogatták meg, itt azonban rajta vesztettek.

A két csaló szerdán este Kern Gyula bórkerskedőt szerencsétlenül látogatásával. Gummisarkot vettek és ezrellel fizettek. Az ezrest itt is sikerült nekik visszalopniuk, azonban alig távoztak,

a kereskedő észrevette, hogy hiányzik az ezerdináros.

Egyik alkalmazottját azonnal a csalók után szalasztotta, ezzel egyidőben pedig telefonon jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrségről azonnal különítmény indult a kereskedő üzlete felé és utközben találkoztak a menekülő szélhámusokkal, akik a rendőrök láttára futásnak eredtek. A melékuccán eldobták táskájukat és amikor ismét összetalálkoztak a rendőrökkel, kijelentették, hogy ők

báni tisztviselők,

amit hamis igazolvánnyal bizonyítottak is. A rendőrök már-már elhitték meséjüket, amikor az egyik szélhámus rávetette magát a rendőrökre, kettőt belelökött az árokba, majd futásnak eredt. Társa nyomon követte, azonban nem menekülhetek el, mert a járőrök útjukat állták.

A rendőrségen kiderült, hogy az egyik Kálmics Rafael 42 éves szmederevoi, a másik pedig Eric Ráda zágrebi lakos, mindketten jó ismerősei a rendőrségnek és a fogházaknak. A kikindai rendőrség jelentésének vétele után a beográdi, zágrebi és több más jugoszláviai városból válasz jött azal, hogy a letartóztatott szélhámusokat ők is szívesen látják »vendégül«

ÖRÖM

— No mi az, öreg, miért vagy olyan jókedvű?

— A fogorvostól jövök, akihez foghuzás végett mentem.

— És ez olyan nagy öröm?

— Hát persze. A fogorvost ugyanis nem találtam odahaza.

A szubotícai törvényszék felmentette a gyilkossággal vádolt gyurgyini földmivest

A bíróság megállapította, hogy Irsevics önvédelemből szarta le szomszédját

Julius 25-én — mint annak idején megírtuk — gyilkosság történt Szubotica külterületén, a gyurgyini szállásokon. Irsevics Lázár 29 éves földműves bicskával agyonszarta szomszédját, Horvácki Lojzia földmivest, akivel mindig a legjobb viszonyban élt. A gyilkosság ittas emberek veszekedéséből keletkezett. A meggyilkolt Horvácki Lojzia fivére Horvácki Antun gazdálkodó ugyanis mulatságra hívta össze barátait annak öröme, hogy kislfia született. A környékeliek közül többen összegyűltek Horvácki házához és borozgatni kezdtek, a mulatozás azonban reggelig tartott, mert az egész társaság berugott és a vendégek nem akartak hazamenni.

Reggel öt óra tájban megjelent a mulatozók között Irsevics Lázár felesége és haragos szavakkal támadt a férjére, majd pedig szidalmazni kezdte a vendéglátó gazdát, amiért leitatta a férjét. Horvácki az aszszony szavaira megsértődött és ki akarta tuszkolni az ajtón Irsevicset, aki semmiképpen sem volt hajlandó követni a feleségét és haragudott az asszonyra, mert megzavarta a mulla-

tozást. Horvácki kétszer meg is rugta Irsevicset, mire az bicskát rántott, Horvácki Lojzia pedig kiszaladt az udvarba,

vasvillát ragadott és ütlegelni kezdte Irsevicset.

A vasvilla négy helyen is zuzódásokat ejtett Irsevics Lázáron, aki szorongatott helyzetében ismét elővette a bicskáját és me'lbszurta vele Horvácki Lojziát. Horvácki rövid idő alatt belehalt sérüléseibe, Irsevics pedig letartóztatták.

A főtárgyaláson, amely Tászi Alekszandar elnök ötös nagytanácsa előtt folyt le, Irsevics azzal védekezett, hogy

részeg állapotban a saját életét mentette, amikor bicskát ragadott.

A tárgyaláson be is mutatták azt a vasvillát, amit Horvácki Lojzia eltört a vádlaton, sőt az orvosszakértő megállapította, hogy Irsevicsnek négy sérülése volt. A bíróság ennek alapján megállapította, hogy a vádolt jogos önvédelemből követte el tettét és

felmentő ítéletet hozott. Irsevics Lázárt nyomban szabadlábra helyezték.

Álmában gyilkolta meg a férjét a kraljevbreigi asszony

Oljics Bogdán, a szubotícai törvényszék vizsgálóbírája csütörtök délelőtt tizenegy órakor dr. Jozipovics Miloja törvényszéki orvosszakértő kíséretében Kraljevbrege utazott és felboncolták Kovács József 32 éves kiscgaza holttestét. A boncolásnál megállapították, hogy

Kovácsné a már ágyban alvó férjére támadt rá,

tehát minden valószínűség szerint nem volt dulakodás közöttük. A baltacsapások a fején érték Kovácsot, akinek a kegyetlen asszony valósággal szétzúzta a koponyáját.

Kovács Józsefné egy óra a horgosi rendőrség foglya és ma reggel szállítják be a szubotícai törvényszékre. Az asszony azzal védekezik hogy nagy elkeseredésében ragadtatta magát a gyilkosságra, mert férje paprikatermésük egész árát elitta.

GÖRING VEZÉRTÁBORNAGY KÉT PFENNIGGEL FELEMELTE A TEJ ÁRÁT

Berlinből jelent a DNB (A. A.): Göring vezértábornagy, akire — mint ismeretes — rábízták a négyéves gazdasági terv kivitelét, a birodalom régi területén átlag két pfenniggel felemelte a tej termelési árát. Az áremelés nagyobb terhe a kereskedőre, a kisebb a vásárlóra hárul. A sertés- és marhaárak jelentéktelen emelése kizárólag a kereskedők terhére képezi, a vásárlóra semmiesetre sem hárul. Mivel a kis súlyú állatok fogyasztási díját nem emelték, az állattenyésztők hizlálása kezdtek. Az áremelések kizárólagos célja a termelés szilárdítása, illetve növelése.

Levágták a cigány fülét

Két szentai cigánycsalád véres háboruja

Nagyszabású cigányverekedés játszódott le pénteken délelőtt Szentán. A Dimovics és a Jankovics-család összeverekedett és négy férfi életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A Dimovics és a Jankovics család már hosszú idő óta ellenségeskedésben élt egymással. Az ellenségeskedés az utóbbi napokban fokozódott. Pénteken reggel az egész Dimovics család megjelent a rendőrségen és panaszt tett, hogy

Jankovicsék meg akarják őket ülni.

A rendőrség erre behívatta a Jankovics család férfitagjait és a késeket elszedték tőlük. A két cigánycsalád egy szőlőben együtt távozott a rendőrségtől. Egy kültekli kocsmába mentek, ahol iszogatni kezdtek. Ivás közben összeszólalkoztak, majd tetlegességre került a sor. A régi düh teljes erővel tört ki.

Botokkal, késekkel, székekkel mentek egymásnak.

A rendőrség hamarosan közbelépett. Ekkorra már négy cigány szenvedett életveszélyes sérüléseket. Jankovics Gyulát, Kovács Sándort, Jankovics Ferencet és Jankovics Pétert beszállították a kórházba. A legsúlyosabb Jankovics Ferenc állapota. Mintegy tíz szurást kapott és egyik fülét is levágták.

A rendőrség több cigányt letartóztatt.

— CSANTAVIRI HIREK. Csantavir közséki állatorvosa átvette hivatalát. — Az ebtulajdonosok figyelmét szigorú büntetés terhe alatt felhívta az előjáróság, hogy kutyáikat állandóan köve tartásuk és az uccára csakis szájkosárral ellátva szabad kivezetni őket. — A báni kiküldött jelenlétében szerdán délután tenyészállatvizsgálatot tartottak a község háza udvarán.

Tőzsde

BEOGRÁDI ÉRTÉKTŐZSDE

Október 7.

London (egy font) 211.66—209.60, Páris (100 frank) 118.41—116.97, Newyork (100 dollár) 4372.32—4336.01, Genf (100 svájci frank) 1003.52—996.45, Milánó (100 lira) 232.27—229.19, Prága (100 csk) 151.54—150.43, Amsterdam (100 hol. frt.) 2393.76—2379.16, Brüsszel (100 belga fr.) 744.01—733.95, Szaloniki (100 drachma) 32.35—31.05, Varsó (100 zloty) 839.23—826.73, London magánklingring 238.80—237.20, Berlin magánklingring 1409.37—1389.37. — **Allampapírok:** 7 százalékos stabilizációs kölcson kötés 96.50, 8 százalékos külföldi kölcson kötés 91, 4 százalékos agrárkölcson kötés 61, 2 és fél százalékos Ratna Steta 463—466.50, kötés 469—468, 6 százalékos bégluk 90.50—90, kötés 90.50, 5 százalékos dalmát agrár 90—89, kötés 90. — **Részvények:** Narodna Banka —7400

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Noviszád és Szombor környéki 153—155, középbácskai 153—155, felsőbácskai 154—156, Tisza, uszály I. 160, Tisza, uszály II. 159, bácskai és bánáti, Duna uszály 157, bégal uszály 153, tiszai csatornai uszály 157, felsőbánáti k. d. 154—156, délbánáti 151—153, szerémi, Duna 153, szerémi, Száva 150, szerémi k. d. 153—155, szlavóniai k. d. 154—156, **Rozs,** 72 kilós 2 százalékos 144—146, **Árpa,** 64—65 kilós bácskai és szerémi 143—140, szlavóniai 137.50—140, **Tengeri,** bácskai 132—134, bánáti k. d. 130—132, bánáti vrsaci paritásban 131—133, indiai paritásban 132—134, szarítot indiai paritásban 105—107, **Buzalixt,** bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 252.50—262.50, kettős 232.50—242.50, ötös 212.50—222.50, hatos 192.50—202.50, hetes 162.50—172.50, hét és feles 122.50—127.50, nyolcas 110—115, Szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 247.50—257.50, kettős 227.50—237.50, ötös 207.50—217.50, hatos 187.50—197.50, hetes 157.50—167.50, hét és feles 122.50—127.50, nyolcas 110—115, **Buzakorpa** jutászá-
kban bácskai 98—100, szerémi 95—97, bánáti 94—96, **Fehérbab,** bácskai és szerémi 2 százalékos zsák nélkül 300—305, Szlavóniai róza burgonya 52—54, fehér szlavóniai 46—48, **Sertészir** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1450—1475, Irányzat: tengeri lanya, különben nyugodt, Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai Szombor és Noviszád környéki 151—153, szerémi, Duna 153, Száva 150, k. d. 151—154, szlavóniai k. d. 151—154, felsőbácskai k. d. 153—155, délbánáti 152, felsőbánáti 153—155, Tisza, bácskai uszályból I. 160, II. 159, Tisza csatorna 157, dunai hajórakománya 157, begai hajórakománya 158, **Rozs,** bácskai vasut 142—144, **Zab,** bácskai vasut 135—140, **Árpa,** bácskai 64—65 kgs 148—152, szerémi 63—64 kgs 148—152, bácskai tavaszi 67—68 kgs 180—185, **Tengeri,** bácskai vasut prompt 130—132, szerémi vasut prompt 130—132, bácskai szarított 107—109, **Bab,** fehér 310—315, **Buzalixt,** nullás g és g 250—260, kettős 230—240, ötös 210—220, hatos 190—200, hetes 155—165, nyolcas 110—115, **Korpa,** prompt bácskai 98—100, szerémi 95—97, **Sertészir,** új naghordókban 14.50—15.50, új középhordókban 14.50—15.50, új kishordókban 14.50—15.50, kannában bruttó nettóért 13.75—14.75, **Füstölt szalonna** 14.25—15.25, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 13.25—14.25, Irányzat: lanya.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.15—7.70, Berlin 5.63—5.67, London 208, Zürich, Beograd 10, Páris 11.775, London 21.065, Newyork 438.5, Brüsszel 74.22, Milánó 23.075, Amsterdam 238.7, Berlin 175.7, Prága 15.10, Varsó 83, Bukarest 3.25.

Derült idő

Jugoszlávia egész területén, a tengermelléket kivéve, ahol derű, az idő, inkább felhős idő volt. A hőmérséklet az északi részekben csökkent, délen kissé emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Caribrodon 5 fok, a legmagasabb Nisben 27 fok volt.

Időjárás: Az egész országban derült idő várható, a folyók mentén és a völgyekben reggeli köddel. Az ország közepén és északnyugati részein felhős idő lesz. Az éjszaka hűvös.

— **Az állástalan tanárjelöltek figyelmébe.** A közoktatásügyi miniszter ezton is felhívja az összes végzett bölcsészettan hallgatókat, akik kérvényeket adtak be, hogy gyakor-nokoknak (volontör) nevezzék ki a középiskolákhoz, hogy kérvényeikhez azonnal mellékeljék az illetékes adóhivatalok bizonyítványát szüleik vagyoni helyzetéről. Az igazolványt minél előbb juttassák el a közoktatásügyi minisztérium középiskolai osztályához.

Bőrárukkülönlegességek, műtárgyak **Balog Lina** cég, Subotica

— **Egyházi konferencia.** Ima és bibliatanulmányi konferenciát tartanak Noviszádon f. hó 8-tól 10-ig a Református Olvasókör nagytermében (Grobjanska u. 6.) A bibliatanulmány tárgya az apostolok cselekedetei és János evangéliuma. — Az előadások naponként délelőtt 10 és délután 4 órakor kezdődnek és azokat dr. René Pache (Páris) tartja. — Ugyancsak minden este 8 órakor a városi református templomban (Safarikova 1.) Mr. Buffard angol lelkész (London) előadást tart, melynek tárgya: »Krisztus minden és mindenben«. Mindenkit szívesen látnak, az előadásokat tolmácsolják, belépődíj nincs. — Részletes terv a noviszádi biblia-lerakathban kapható (Zseleznicza 26.)

— **Életével fizetett menekülési kísérletért.** Megrendítő szerencsétlenség játszódott le Tuzla és Kladany között. A két helységet összekötő kövesut az egyik helyen keresztül vág a tuzlai erdővállalat sínhálózatán. Az ut itt élesen kanyarodik és nem lehet látni a vonat közeledését. Szerdán egy teherautó haladt Tuzlára, a teherautón több munkás foglalt helyet, akik közvetlen a kanyarodó előtt meghaltak, hogy a sínhez feljöjjenek, hogy fekezni úgy sem tudott volna, ezért teljes sebességre kapcsolt, hogy ha lehet, megelőzze a vonatot. Az egyik munkás azonban rettegett az összeütközéstől és félelmében kiugrott az autóból. A teherautó átfutott a vonat előtt, a szerencsétlen férfi azonban pontosan a vonat előtt ért földet, a következő pillanatban elkapta a mozdony és darabokra szaggatta.

— **Gyermekszvettert találtak Noviszádon.** Tegnap délben papírba göngyölt barnaszínű gyermekszvettert találtak Noviszádon a Cara Dusana ucca elején. Igazolt tulajdonosa a szvettert átveheti kiadóhivatalunkban.

MUSTOT egy évig is megőrizhet édesen „VINOSLAD” segítségével, 1 csomag 300 liter részére 10.— dinár
Drogéria „HIGIEA”
K. Živojnovics
Trg Oslobođenja 2 Telefon 27-05

BÁCSKOGRADISTEI HIREK.

Csonka Mihály 26 éves cipészt súlyos baleset érte. Vidéki üzleti utról tért haza kerékpáron s kerékpárját motorkerékpárhoz kötötte. Csonka kerékpárja a köves úton fölborult, Csonka a födre bukott s homlokán, orrán és kezén zúzódásokat szenvedett, a balválla pedig kificamodott. — A községben és a szállásokon a száj- és körömfájás még egyre tart. Szerdán Skvore Sztjepán kerületi állatorvos az állatállományt megvizsgálta s a tapasztaltak alapján a zárlat fenntartását javasolta illetékes helyen. — A testnevelési gyakorlatok a sporttelepen megkezdődtek. A gyakorlatokon minden arra köteles ifjunak részt kell venni. A mulasztók ellen szigorúan eljárnak és megbüntetik a szülőket, vagy a felelős gazdákat. — A szüret a hegyközség területén megindult. A természetesen nagyon meglátszik a kétszeri jégverés nyoma, mert mennyiségileg kevés és minőségileg is alatta marad a múlt évinek. — A kukoricatörés az egész határban a befejezéshez közeledik. Az eddigi becslések szerint holdankint átlag 30 mázst ért el a csöves termés. Minőségileg inkább közepes, a szemfejlődés idején az esőhiányt a termés nagyon megsínylette.

— **Schönberger Géza a beográdi rádióban.** Schönberger Géza, a noviszádi Báics zeneiskola énektanára, szombaton, október 8-án délután 5 óra 20 perckor a beográdi rádióban Schuman és Beethoven szerzeményeiből énekel.

— **A vízhiány miatt félmillió dináros kárt okozott a tűz Pansevón.** Pansevón szerdán délután nagy tűz pusztított. Fischer Ignác hatalmas tergeriszállító telepe gyulladt ki és az épületek, valamint a berendezés teljesen a tűz martaléka lett. A pansevói tűzoltóság teljes felszereléssel idejében vonult ki a tűzhöz, azonban nem adott oltani, mert a közelben nem volt elegendő víz. A vizet egy kilométer távolságról kellett hozni. A kár félmillió dinár tehető, amely biztosítás útján megtérül.

— **A petrovgrádi villanyszerelők nem fogadták el a szerződés-tervezetet.** Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi fémmunkásszervezet kollektív szerződés-tervezetet adott át a petrovgrádi villanyszerelőknek és elfogadásra ajánlotta. A szerződés-tervezet szerint a munkaidő naponta 10 órától 8 órára szállítják le, a minimális órabérek pedig a következők: a felszabadulástól 1 évig 3,50, 1—3 évig 5,50, 3 év után 7 dinár. Tulóráért 50 százalék felár, vidéki munkánál utiköltség és 30 százalék felár. A villanyszerelő mesterek a tervezetet elutasították.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet.** Registr. od. Minisztarstva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

— **Tűz Kanizsán.** Kanizsán kedden éjszaka kigyulladt Fejős Vince Wilson uccai háza és leégett. A kár 10.000 dinár, ami nem térül meg, mert a ház nem volt biztosítva. A tűz okát még nem sikerült megállapítani.

A „Szellemek szelidítője“

Az angol »Times« szerkesztősége levelet kapott egy Jungbauer nevű német születésű londoni lakostól. A lap szerkesztősége teljes terjedelemben lekötölte a levelet. Ebben Jungbauer a következőket írta:

— Biztos statisztikai adataim bizonyítják, hogy Angliában legalább 150 olyan ősrégi kastély van, amelyekben szellemek tanyáznak. Ezek a kastélyok, várak tudajdonosainak csak terhére vannak. Lakni ugyan is senki sem mer bennük és tulajdoni sem lehet rajtuk, mert nem akad reájuk vevő. Ki is merne a szellemekkel szembeszállani? Én azonban el tudok bánni ezekkel a kísértetekkel. Nem félek tőlük, tudok a nyelvükön beszélni. Hamarosan megosztlídítom őket. Felhívom tehát ezuton az ősrégi várak és kastélyok tulajdonosait, akiknél ily kísértetek és szellemek garázdálkodnak, hogy forduljanak bizalommal hozzám. Megjegyzem, hogy semmiféle díjazást előre nem kérek. Aki hajlandó segítségemet igénybe venni, hívjon meg, adjon szállást kastélyában és munkámat csak akkor fogja díjazni, ha a kísérteteket már elűztem.

Hogy a »szellemek szelidítőjének« segítségét hányan vették igénybe, arról még nem érkezett hír. Egy azonban bizonyos: Jungbauer megtalálta egyszerű módját annak, hogy családjával együtt miként töltsön el néhány kellemes napot, vagy hetet ingyen lakással, esetleg ellátással valamelyik szép ősrégi főúri kastélyban.

— **ADAI HIREK.** A szentai gimnázium magyar tagozata első és második osztályának tanulói dr. Flittner Béla és dr. Teleky István vezetésével megtekintették az adai földművelőiskolát. — Farkas Ferenc községi gyepmester munka közben lábszártörést szenvedett. — Szeptember hónapban Adán összesen 19 fiú és 11 leány született. Házasságot kötött 10 pár, a halálozások száma 13.

— **Blücher tábornok öngyilkos lett?** Rómából jelentik: A Stefaniroda jólétesült tokiói forrásból azt a hírt közli, hogy Blücher tábornagy öngyilkosságot követett el.

— **Fotó amatőr szép képeket csak friss és jó filmen tud csinálni.** ezért vegyen szaküzletben filmet. Barta i Drug. Noviszád, Kralja Petra I. 30.

— **Eltűnt falu.** Nem messze Brodtól, Crna Réka mellett, kis faluhoz ér az utas. Messziről a falu semmi sem különbözik a többi falucskáktól, azonban minél jobban fogja a távolság, annál jobban nő a megdöbbenés és amikor a faluba jutnak, kísérteties szorongással tapasztalják, hogy nincsen a falunak egyetlen lakosa sem. A kis Gradilovo községet néhány évvel ezelőtt átokként lepte meg a malária. Lakosainak nyolcvan százaléka elpusztult, a megmaradtok pedig elmenekültek. A környék lakossága azóta megbabonázva ejti ki a falu nevét és senki nincs, aki a felépített házakba települne. Így azután ott, ahol még néhány évvel ezelőtt játszódozó gyerekek lepték el az uccákat és a házak kéményeinek füstje szállt az ég felé, ma nem lehetni mást, csak gázt, nádat és kórot.

— **Betörték egy noviszádi üzletbe.** Tegnapra virradó éjszaka Noviszádon ismeretlen tettesek behatoltak a Kralja Petra uccában lévő Weiner és Klauber-féle rövidárukereskedésbe és elvittek ezer dinár értékű árut, valamint kevés készpénzt. A betörők az udvar felől mentek be az üzletbe, úgyhogy az ajtót felfeszítették. Kézrekerítésükre a rendőrség nyomozást indított.

— **Halálos szerencsétlenség Bajmokon.** Urovecics Lyubó 50 éves bajmoki földműves a madarasi országotun tengerit szállított kocsin. Eközben lecsúszott a megrakott kocsirol és oly szerencsétlenül zuhant le, hogy feje a kerék alá került. A kerék áthaladt rajta és a földműves azonnali halálát okozta.

— **TEMERINI HIREK.** Pethó Lajos a TSK közkedvelt bonvivánja kedden délután tartotta esküvőjét Sántha Boriskával. Az esküvői szertartásra hatalmas közönség gyűlt össze. — A község az utjonnan épült tűzoltóaktanya nagyermet óvoda céljára kibérelte. Az óvoda néhány napon belül megnyílik. — A kötelező testgyakorlatokat vasárnap kezdték meg. — Mozgalom indult, hogy a villanytársaság az árakat szállítsa le, mert a környezetben a legdrágább árat fizetik Temerinben. — Az Ipartestület tagjai vasárnap értekezletet tartottak az új tanonciskolai rendelekek megismerése céljából, amit minden tanonctartó mesternek tudnia kell.

— **Tilos a megengedettnél nagyobb súllyal áthajtani a csatornai hidakon.** A Kralja Petra I. és a Kralja Alekszandra csatornák szombori igazgatósága közli a járművek tulajdonosai-val, hogy a csatornák valamennyi hidja előtt figyelmeztető táblákat helyeztek el. A táblák feltüntetik a megengedett legnagyobb súlyt, mellev a hidakon át lehet hajtani. A figyelmeztető táblákat a hidak előtt helyezték el és a vörös körben található az a legnagyobb súly, mely a kocsi és rakományának megengedett összsúlya lehet. Minden kocsihajtó a hidra lépés előtt ügyeljen e táblára és semmi szin alatt ne hajtson rá a hidra a megengedettnél nagyobb teherrel. Megrakott rendes parasztszekér minden további nélkül áthaladhat a hidakon. Autók, traktorok, cséplőgépek, szállítóokocsi stb. vezetői minden esetben előzetesen meggyőződni tartoznak afelől, hogy járműveik súlya számára megengedett-e a hidon való áthajtás. Aki a megengedettnél nagyobb megterheléssel hajtana át a hidakon, az utakról szóló törvény értelmében szigoruan megbüntetik és megfizetik velük a hidakon okozott esetleges károkat is.

— **Zsirszódát ivott egy moravicei cselédány.** Bogárdi Jullanna 18 éves moravicei cselédány, aki a községhez tartozó telepítvényen szolgál, hazajött a faluba szüleinek a házához, ujrúhába öltözött, kiment az udvarra, ahol egy szerelmes dalt eldalolt, majd észrevétlenül beosont a tisztaszobába. Néhány pillanat múlva az édesanyja borzalmas sikoltozást hallott a szobából s amikor beszaladt, leányát a földön találta habzó szájjal. Azonnal elhívták dr. Szubotin Obrád községi orvost, aki az életunt leányt elsősegélyben részesítette. A gyors orvosi segítség ellenére igen veszélyes az életunt leány állapota. Minden valószínűség szerint szerelmi bánat a háttere a cselédány tragédiájának.

— **TOPOLAI HIREK.** Jovánovics Velimir fűszeres kifutója kerékpáron Bakos József bérkocsis lovai kőzé hajtott. A lovak a kerékpárt összetörték, a kifutó is megsérült. — Kvesits Alajos adóhivatali tisztviselő jelentést tett a rendőrségen, hogy Hermes márkájú kerékpárját az uccán ellopták. A lopásban az az érdekes, hogy a kerékpár le volt zárva, tehát a tolvajnak a hátán kellett elvinnie. — A polgári iskola tanári kara és a szülők együttesen elhatározták, hogy a szegénysorsu tanulók részére az idén is megnyitják a segélykonyhát. A főzésnél a harmadik és negyedik osztály leánytanulói is segítkeznek. Ez az elhatározás úgy a szülők, mint a tanulók között nagy örömet keltett. A rendőrség megtiltotta, hogy 16 éven aluli fiúk és lányok lovakat hajtsanak. Ugyanis az utóbbi időben sok szerencsétlenség történt amiat, mert gyerekek hatjották a kocsiába fogott ovaikat. — Juhász Gábor fakeserkedő teherhordó kocsija a pályaudvaron a teletómozdonny elé került, az elkapta és a kocsi összetörtte, de a bennülőknek és a lovaknak semmi bajuk sem történt.

— **Női öszikebátok nagy választéban olesón kaphatók: Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.**

— **VRBÁSZI HIREK.** A tűzoltóparancsnokság 14—18 éves ifjakat vesz fel fúvózenekarába. Szülők akik fiaikat felvétetni kívánják, jelentkezzenek a tűzoltóparancsnokságnál. — Fehér János szubotícai származásu pincér ittas állapotban betért az egyik szírvivbázi vendéglőbe, ahol a szerb vendéglőssel támadt szóváltása közben riasztó hírt mondott. A vendéglős feljelentésére csendőrök jöttek és vasraverve a kulai főszolgabíróságra vitték, ahol 10 napi elzárásra ítélték. — A 27. számú csatornahídon javítás miatt ideiglenesen beszüntették a kocsiforgalmat.

— **Befesiette a lopott disznót, hogy ne lehessen felismerni.** Nem mindennapi eset történt az egyik Maribor melletti faluban. Tepli Milicának nagyon megtetszett Windisch Mária hízója és addig legeltette rajta szeméit a kerítés réssein keresztül, amíg egy kedvező alkalommal ellopta. Tette elkövetése után rettegés szállta meg és hogy a lopott hízót megtarthassa feketére festette fehér, göndör szőrét. Ez időtől kezdve büszkén mondogatta a szomszédainak, hogy egyik rokona halála jeléül szép hízóval ajándékozta meg. Többen megnézték a hízót, láttak is valami hasonlatosságot Windisch Mária eltűnt hízójával, csak hogy az fehér volt. Szerdára virradóra nagy zépor vonult át a falu és másnapra csoda történt: Tepli Milica hízója, bizonyára a vihártól való félelemben, teljesen »megöszült«. Windisch természetesen azonnal felismerte hízóját és jelentést tett a csendőrségen, ahonnan kivonultak Tepli házához. Az aszszony éppen azzal foglalkozkodott, hogy hízójának visszaadja »eredeti« színét, a csendőrség azonban meggátolta festészetében és eljárást indított ellene.

— **OSZLJEKI HIREK.** Polich György és Rusnyák Károly az oszljeki főpostán ellopták Krausz Lajos középiskolai tanuló kerékpárját. A gépet el akarták adni és ekkor fogták el őket. — Almás közelében a Dunából 50 év körüli férfi holttestét fogták ki. Személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. Valószínű, hogy véletlen szerencsétlenség történt.

JUTALOM

A sebészprofesszor így szól csintalankodó kisfiához:

— Ne rosszaljodj, fiacskám, mert ha rossz leszel, megverlek, de ha jól viseled magad, kivesszem a vakleledet.

KÖZGAZDASÁG

Védekeznek a noviszádi pékek

A noviszádi pékek, a Reggeli Újság október 5-én megjelent cikkére a következő válasz közlésére kértek fel bennünket:

Nem felel meg a valóságnak, hogy Noviszádon pékkartel működik, ellenben igaz, hogy 4 havi esztelen konkurrencia után, ami maga után vonta 4 pékmester teljes tönkremenetelét, a pékek észbekaptak és hosszas küzdelem után megállapodtak, hogy a kenyér árát emelik. Mellékeljük közlés céljából kalkulációnkat, melynek helyességeért teljes erkölcsi felelősséget vállalunk és amelyből kiviláglik, hogy a kenyér mai ára mellett 5.5%-ot keresünk, holott a törvény 25%-ot biztosít. A nullás liszt ára 265, sőt a jobb minőségű 290 (becsei), a kettese 240-250 dinár mázsánként.

Téves állítás, hogy a legtöbb pék nem malmokból szerzi be lisztjét, hanem gazdáktól. Noviszád fogyasztása mintegy 2 vagon naponta, míg falvakról — nem gazdáktól, hanem cserélők útján — ennek csak kis hányada jön be. És miután ez gyengébb minőségű és sötét is, habár 10-15 dinárral olcsóbb a malmok export lisztjénél, az ilyen lisztet drágább lisztekkel kell keverni és még akkor sem érhető el a felveendő % vízben, ilyen lisztet csak kevesen vesznek, mert végeredményben az ár egy. A luxus és rozskenyér 3.25 dinár kilós árnál, a negyed kg-t vásárlók gyakor-

latba vették, hogy 1 nap 1.75 másnap 1.25 dinárt fizetnek. Így a fogyasztó nem károsodik és a pék sem gazdagszik tőle. Végül téves azon állítás, hogy 100 kg. liszt 134-140 kg. kenyeret ad. Vitán felül áll és az illetékes hatóságok is már rég megállapították, hogy 100 kg. liszt 130 kg. kenyeret ad. Hogy a kenyér olcsóbb legyen, az a mi érdekünk is, és az csak úgy volna lehetséges, ha nem volnánk kénytelenek viszontárusítóknak

200 kiló kettés liszt á	240	=	480.—	din.
80 kiló hatos liszt á	120	=	168.—	„
3.70 kiló só á	3	=	11.10	„
0.50 kiló élesztő á	32	=	16.00	„
120 kiló fa á	28	=	33.60	„
Havi 1.000 dinár házbér, napi átlag		=	38.45	„
Segédek átlagos fizetése, napi átlag		=	92.83	„
Inas ellátása és fizetése, napi átlag		=	20.—	„
Műhely fentartás és tisztítás, napi átlag		=	10.—	„
Leltár kiegészítés, napi átlag		=	10.—	„
Csomagoló papiros, napi átlag		=	4.—	„
Világítás, napi átlag		=	4.—	„
Munkásbiztosítás, napi átlag		=	6.22	„
Adók, napi átlag		=	25.—	„
Elmérés és visszamaradt kenyér 2%		=	21.32	„
Kétes követelés 1%		=	10.66	„
Elporlás 2%, napi átlag		=	12.96	„
Összes kiadás 1030.14 din.				
Bevétel: 260 kiló fehér kenyér á 3.—	=	780		
104 kiló barna kenyér á 2.75	=	286		
Bevétel összesen 1066.— din.				
280 kiló lisztből készült 364 kiló liszt után a tiszta haszon			35.86	din.

Igy tehát a pékek tiszta haszna 5.5%.

A kalkulációt az iparos egyesü-

adni. Hajlandók vagyunk — és ezt az illetékes hatóságok tudomására is hoztuk — mindenkor a liszt árban adni a kenyeret, ami mintegy 50 para különbözetet jelent kg-ként, ha a fűszer, élelmiszerüzleteket eltiltják a kenyér árusítástól.

Ismételten kérjük jelen soraink, különösen kalkulációnk leközlést, hálás köszönetünk kifejezése mellett.

A fenti cikkhez a következő számítást is mellékeltek a pékek: Közepes noviszádi pékműhely 9, amely a hónap 26 napjában naponta átlag 200 kiló 2-es és 80 kiló hatos lisztet használ fel, azaz, hogy száz kiló lisztből 130 kiló kenyeret sütnék:

Jugoszlávia fejlődésének három éve

Az ipaci, kulturális és falu-fejlődés kiállítása

A jugoszláv főváros hovatovább a kongresszusok és a kiállítások városa lesz. Alig mulik el hét, hónap, hogy ilyen eseményekkel ne találkozzunk. A Kiskalimegdán angolokra nyírott rőt ősi színekben pompázó bokrai, fái között emelkedő műcsarnokban néhány nappal ezelőtt érdekes és tanulságaiban mindenképen elgondolkodtató kiállítás nyílt meg.

A kiállítás Jugoszlávia gazdasági, kulturális és a falu szociális viszonyainak utolsó három évét fonja át, azt a komoly, építő három évet, amelyet

Dr. Sztrojadinovics Milán kormányzósa tölt be

s amely Jugoszlávia husz éves történetében valóban építő, konszolidációs korszakot jelent.

A Műcsarnok hatalmas csarnokait beszédes grafikonok, szemléltető táblák, rengeteg kép, diapozitív, repülőgép és hidmodellek, középületi tervek töltik meg, azonkívül jelentős külkereskedelmi szerződéseknél és diplomáciai megállapodásoknak facsimiléi, amelyek Jugoszlávia utolsó három évében

a világbekét és a szomszédaival való megegyezést az állam szilárd alapjává izmosították.

Ezt a döntő fordulatot plasztikusan és közérthetően igazolja a színes rajz, amely drótsövényvel és felfegyverezett szomszédokkal ábrázolja az 1935 év Jugoszláviáját, míg 1938-ban a békesen szántó földműves munkáját a szomszédos országok határai melegeggedéssel és szimpátiával kísérik.

Itt van az államháztartás grafikonja is, amely a bevételek utolsó három évének hatalmas felduzzasztását, ez-

Eszterka megállt és sajnálkozva nézett a vándorra és köténye zsebébe nyúlt. — Mosolyogva dobta Eszterka az ezüstpénzt a vándor kalapjába.

— Köszönet, ezer köszönet, szép kisasszony — kiáltá a vándorló iparoslegény — és kérem, szabad-e a köpadra ülni és a kutból egy korty vizet innom?

— Ülj csak le és pihend ki magad — felelé Eszterka.

A vándorlegény a hang hallatára fülelni kezdett. Eszterka fejbőlintással bucsuzott el és távozni készült, de az ifju utána sietett és így szólt:

— Bocsnat, kisasszony — szólt az ifju —, de azt hiszem, hogy nem tévedek? Ugye kisasszony önnek van egy fivére?

Eszterka ijedten kapott szívéhez.

Majd pedig hirtelen elhatározással intett a vándornak és magával vonzolta a kertbe, ahol egy elrejtett padra ült. A vándorló utas pedig előtte állt és fivéről beszélt neki.

— A rablók engem is megtámadtak — mondta a vándor —, éppen úgy, mint sok más, de velem szemben nagyon nemesen viselkedtek. Egyike a rablóknak, az, aki kegyedhez olyan nagyon hasonlít, a vezérük felé, Jarosinszky Lászlóhoz kiállt, hogy hagyjanak futni, mert hiszen én szegény ördög vagyok, akinek semmije sincs. Jarosinszky nevetett és még öt ezüstöt adott nekem, amivel azután eltávoztam.

De a rablónak a nevét, aki en-

gem pártfogásába vett, a többiekől hallottam. Benjamin doktornak neveztek őt!

Eszterka csak nagynehezen tudta izgatottságát palástolni, hogy a vándor észre ne vegye, hogy mennyire örül annak, hogy bátyja még életben van.

A vándorfiu azután még különféle történeteket mesélt el Eszterkának Jarosinszky és társai felől.

Eszterka ezekből aztán csakhamar belátta, hogy különös emberi sorssal áll szemben és így csakhamar belenyugodott abba, hogy fivére letért a rendes útról.

Bár atyjától csak borzalmas dolgokat hallott Jarosinszkyról és társairól, mert hiszen még élénk emlékezetében élt amaz éjszaka, amelyen oly borzalmasan póruljárt, de Eszterka azért mégis kiengesztelődött és maga is belenyugodott sorsába, mert remélte, hogy majd még lesz alkalom, hogy szeretett fivérével találkozhasson.

Eszterka nyugodt és csendes életét azonban hirtelenül egy különös eset zavarta meg.

Goldman Náthán ugyanis hir-

telenül megbetegedett. Egy alkalommal egyik üzletbarátjával izgatott beszélgetés közben gutaütést kapott, ami teste egyik felét teljesen megbénította és Eszterkának úgy kellett ápolni az öreg embert, mint valami gyermeket.

A tehetetlen ember betegsége óta még nagyobb szeretettel rajongta körül leányát, bár nem mutatta azt, de a teljes bizalom, amellyel vele szemben viseltetett, a legjobban bizonyította.

Eszterka volt neki mindene. Az apolónője, a bizalmasa, a titkára és a helyettese is üzleti dolgokban. Egyszóval ő nemcsak a nő képviselte a házban, akire egy betegnek szüksége van, de helyettesíté a férfit is — az ő fiát.

A beteg állapotában lassankint javulás állott be. Visszanyerte beszélőképességét, amelyet a gutaütés következtében elveszített és csakhamar végtagjait is mozgatni tudta.

De míg így a külsőkben javult a helyzete, addig belülről olyan betegség sorvasztá az öregot, amittől napról-napra mindjobban fogyott.

Ereje mindjobban gyengült, úgyhogy az orvosok, akiket Varsóból hozattak, a fejüket rázták, mert a gyengülés okát nem tudták megtalálni.

Goldmann Náthán látva az orvosok tájékoztatanságát, már csak az isteni csodában bízott. Időnkint egy öreg zsidó orvost hívott magához Varsóból, de annak sem igen fogadta meg tanácsát. Ő már csak egyetlen embert várt, aki őt megvizsgálgta. Élni akart még csak addig, amíg az a férfi megjön, hogy életének ezt a művét is befejezhesse.

Szinte dacolt a betegséggel, mert élni akart addig, amíg tervét keresztül nem vitte.

És Goldmann Náthán mára várta a férfit, akit ő kiszemelt és akit ő méltónak tartott arra, hogy Eszterkát magáénak nevezhess.

Őt várta Goldmann Náthán és még valaki, akivel ő már Eszterka sorsát ekkép megbeszélte, mint üzleti dolgról tárgyaltak volna, amint azt tenni szokták a cukor, petróleum és egyéb cikkek-nél.

130. FEJEZET.

EGY ŐSZINTE SZÓ.

Ha Goldmann Náthán azt hitte, hogy vendégeinek, akiket ő várt, a hóval boított úton nehéz volt a grodnói kastélyt elérniök, alosan tévedett Mert ugyanabban az időben, amidőn ő Eszterkával a vendégekről beszélgett, akiknek meg kellett érkezniök, ugyanakkor egy könnyű

zel kapcsolatban pedig az állami beruházások racionális emelkedését igazolják, olyannyira, hogy a közeli jövő nagy beruházási programjában

egy és fél milliárd dinárt honvédelemre,

egy és fél milliárd dinárt új vasuti vonalakra,

két milliárd dinárt új utahálózatra és

félmilliárd dinárt arterületek lecsapolására

fordítanak. Erre tulajdonképpen bőséges fedezet is van, mert Jugoszláviának az utolsó három év alatt

majdnem tíz milliárd dinár nemzeti vagyoni többlete keletkezett.

Ennek folytán a lakosság szociális jóléte is erősen feljavult. 1934-ben még csak 700 millió dinár volt a tartalékbetét, ma közel jár az 1300 millió dinárhoz. Ugyancsak érdekes az állami költségvetés árfolyamemelkedése is (dinarban):

	1934.	ma
A 7% Seligmann	55.—	100.—
A 7% beruházási kölcsön	54.50	90.—
A Blair-kölcsön	35.50	85.50

Hatalmas ipari fényképek mutatják az ország iparosodási folyamatának előretörését, így például a faiparét, amely három év után 184 millió dinár értékben termelt ki több fatömeget, mint három év előtt, míg a vasérctermelés valóságos megháromszorozódott: 230.000 tonnáról 620.000 tonnára

Igen tanulságosak azok a szemléltető képek, amelyek a falu szociális helyzetének feljavulását mutatják. A gazda, hogy adóit kifizethesse, kénytelen volt eladni búzából

1935. évben	1180 kg
míg 1937. » csak	498 kg

A 100 kg buza vásárló értéke volt:

	1935	1937
só (kg)	10	20
cukor (kg)	2	3
petroleum (liter)	5	10
gyufa (doboz)	3	10
pipadohány (gram)	40	80
opanka (pár)	1	2

A kedvezményes Agrárbank a gazdaságszolgálatnak folyósított hiteket:

1935	52 millió dinár
1936	107 » »
1937	145 » »
1938 (hat hónap)	76 » »

A mezőgazdasági és az ipari fejlődéssel párhuzamosan haladt a vasuti és utahálózat kibővítése is, 300 kilométeres új vasutvonalat helyeztek a három év alatt üzembe és újabb 900 kilométer van kitűzés alatt. 1937-ben 15 millió utassal szállítottak többet a vasutak, mint 1934-ben. A rádióknak ma 120 ezer hallgatója van, míg 1935-ben csak 76.000 volt s így tovább.

Hatalmas új kórházak (Beograd, Baranja Luka) és szanatóriumok (Delnice) épültek s Zágrebben ortopédiai műhelyt rendeztek be. Gimnáziumok épültek (Sibenik, Zágreb, Beograd, Nis), egyetemi fakultások, rengeteg középiskola s a jugoszláv könyvkiadást folyóiratizmosodást a gazdag anyagi kiállítás gyűjteményei igazolják.

□ **Mester- és segédvizsgák Sztáribecsen.** A sztáribecsei kerületi iparosvizsgáztató bizottságok előtt a következő iparosok tették le sikeresen az előírt vizsgát. **Mesterek:** Miodics Danica, Zrnics-Milovanov Iszidora nőiszabók és Lepojev Bránko mészáros (Sztáribecse), Vujin Jován borbély, Sztepanov Milivoj borbély (Turija), Sisitka Pál kalapos (Bácskogradiste), Bernhard Henrik szobafestő (Srbobran). **Csának István** borbély, Dzsambász Ilija kovács (Sztáribecse), Horváth Péter cipész (Csurug), Krisztics Márton borbély (Sztáribecse). **Segédek:** Berze Erzsébet kelmefestő, Gluhák Vladimir lakatos, Funár József mészáros és hentes, Zsivkov Boszilyka, Mogn Ruzsica női szabók, Sándor Ferenc molnár, Balcer Géza férfiszabó (Sztáribecse), Placskov Száva borbély, Kozarev Pávle asztalos (Turija), Boja Ferenc cipész, Németh Ferenc géplakatos, Barna Géza molnár (Sztáribecse), Molnár Sándor és Szabó István molnárok (Ada), Tutorov Dusan harisnyakötő (Srbobran) Reperger Mihály géplakatos, Butyán Lyubó kenyérsütő, Sági Margit nőiszabó, Blaskovics Erzsébet fényképész (Sztáribecse), Szeffkics Szvetozár bognár (Turija), Schneider Keresztély szücs (Pasicevo), Sztojsics Iván szücs, Ularik József asztalos, Ferenc Károly cipész (Sztáribecse), Balenovic Matija szücs (Turija), Zsarkovics Blázsó kovács, Radics Pájevics papucsos, Csonka Margit fodrász, Vukoszavlyevics Milenko kefekötő, Hering István borbély, Nikasinovic Vájó pék, Bertók Veronka nőiszabó (Sztáribecse), Brankov Ruzsica nőiszabó (Turija).

□ **Életbelépett a »kedvezményes határozóna« Jugoszlávia és Románia között.** Jugoszlávia és Románia között még a múlt évben megállapodás jött létre, hogy a határ két felén 10—10 kilométeres zónában megkönnyítik a határátlépést. Az egyezmény most lépett életbe. Eszerint a határozóna lakosai egyszerű engedély alapján husz helyen átléphetik a határt és árujukat eladhatják, vagy bevásárlásokat eszközölhetnek. A határátlépés alkalmával fejenként 330 dinárt, vagy 230 dinár értékű árut vihetnek magukkal. A kivitt vagy behozott áru értéke évente nem haladhatja meg a 2300 dinárt, illetőleg a készpénz összege a 2660 dinárt. Az egyezmény életbelépetése a határmenti lakosság körében nagy örömet kellett. Különösen fontos az egyezmény Kikinda és a román határ közelében fekvő többi nagyobb jugoszláv helység szempontjából, mert a románok átjárhatnak bevásárlások eszközésére.

Ma nyílik meg Beogradban az országos ipari kiállítás

Nagyszámu magyar iparos is kiállítja készítményeit

Beogradban többnapos előkészítés után ma, szombaton nyílik meg az első országos iparkiállítás. A kiállítást a nemzetközi vásár pavilonjaiban helyezték el.

A kiállításra az egész ország iparosai elküldték legszebb készítményeiket. A Vojvodina egyes helységeinek iparosai szintén nagy számban képviseltetik magukat a kiállításon. Noviszádról és környékén ugyan

aránylag nagyon kevesen vesznek részt a kiállításon,

azonban a Vojvodina többi részéről nagyszámu iparos vitte el legértékesebb áruját Beogradba, köztük igen sok magyar is. A kiállítás iránt a legnagyobb érdeklődés talán Debelyacsán nyilatkozott meg, ahonnan negyven iparos jelentkezett.

A kiállítás október 25-ig tartandó meg. A vidéki látogatók vasuton ötven százalékos kedvezményben részesülnek.

»»»□««

□ **Ismét megegyezés útján állapítható meg a forgalmi adóalap.** A pénzügyminisztérium újból megegyeztette, hogy a forgalmi adóalapot megegyezés útján állapítsák meg, mint azt az 1931 évi 16.100 sz. rendelet 21. pontja előírja. A megállapodás három évre szól és már az 1938 évre is lehetséges. A felek ily irányú kérvényüket legkésőbb október 15-ig adhatják be az adóhivatalokhoz.

szánko csilingelve siklott tova a hóval borított országúton, amely Varsóból Grodnó felé igyekezett.

Ugyancsak alaposan tévedett Goldmann abban is, ha azt hitte, hogy az öreg Kochem csupa fuvarosból álló rossz gebékkel indult el.

Mert Kochem Salamon ez a »komoly« életében először a legjobb postalovakat vette igénybe, amelyek csak Varsóban léteztek. És életében először ült csak előkelő szánon — bár ő is hetvenéves volt — éppen úgy, mint ahogy ezt a nemesek vagy pedig a magasrangú hivatalnokok tenni szokták.

Kochem Salamon ugyanolyan ember volt, mint Goldmann Náthán.

Ő is szegény varsói zsidócsalád gyermeke volt és éppen olyan módon szerezte vagyonát, mint a grodnói földesur.

Kochem Salamon nem egyedül indult utnak Grodnó felé. A kíséretében egy szép fiatalember is volt, akinek hasonlatossága elárulta, hogy az öreg rokonságban van vele. És csakugyan közeli rokonságban voltak, mert az ifjú egyetlen fia volt Kochem Salamonnak.

Kochem Izrael — mert így hívták az ifjút — egyetlen gyermek lévén, a nagy vagyon öröklése is reája várt. Amennyire azonban külsőleg hasonlított a két férfi, annyira elütöttek belsőleg egymástól. Míg az öreg Kochem fukar, zsugori ember volt, aki nélkülözött minden műveltséget és

jó érzést, addig a fia mindenben homlokegyenest az ellenkező volt.

Mert Kochem Izrael, akit Goldmann Náthán arra szemelt ki, hogy Eszterka férje legyen, anyja úgy nevelte, hogy élete és jövője szolid és biztos alapokon nyugodjék.

A jó anyának azonban nem sikerült terve mindenben. Nem sikerült fiából jó kereskedőt csinálni.

Mint férfi ugyan mintaképe volt a becsületes és művelt embereknek, sőt tudós bölcselkedő volt, aki előtt sokan meghajoltak, de egyáltalában nem volt kalmár szellem.

Kochem Izrael nyíltan megmondta atyjának, hogy egyáltalában nem szándéka atya nyomdokain haladni.

— Nem, nem — felelte az öreg, akinek ez szavajárása volt, ha valami nem sikerült neki.

— Nem — felelte gyakran a fiu.

— Nem is kell — mondta az öreg Kochem —, hiszen elég gazdag leszel és életednek egyetlen gondja lesz: az élvezet!

De Kochem Izrael nagyon szerény ember is volt, aki nem dicselkedett apja vagyonával, úgy, mint azt a többiek tették.

Ő nem volt fukar, de könnyelmű sem. Szívesen adott a szegényeknek, legyen az zsidó vagy keresztény, ha azok hozzája fordultak.

De legszívesebben el-elbeszélgetett a varsói zsidó hírközlés öregb férfijaival egyes komoly dolgokról.

Szinte tekintélynek örvendett az öregek előtt, akik mindenkor szívesen hallgatták fejtegetéseit.

★

A hóval borított országúton a csilingelő elegáns szánkóban tehát az öreg Kochem mellett a fia Izrael ült, aki nagyon jól tudta, hogy apja mi okból viszi őt Grodnóba és hogy miért van az öreg ily szokatlanul ünnepies hangulatban, de akinek arcáról egy bizonyos gond volt leolvasható.

— Izrael fiam, — törte meg végre az öreg a csendet, amidőn a szán már közel volt Grodnóhoz — miért vagy te olyan lehangolt? Hát nem vagy te Kochem Salamon fia, akinek Varsóban 11 háza van és Lengyelország különböző vidékein nagykiterjedésű birtokai?

Az ifjú összeresztent, majd keserűen mosolygott.

— Légy nyugodt, atyám — felelte még mindig keserű mosollyal —, ott majd nevetni fogok.

— Isten mentsen attól, fiam, hogy ott nevéss! — kiáltotta ijedten az öreg Kochem —, hogy gondolsz ilyet! Hát olyankor nevetni akarsz, amikor ilyen életbevágó kérdéstről van szó? Mondd csak fiam, mit szólnál te, ha a leány téged nevetve fogadna? Ugye, azt mondanád, hogy ő...

— A nevetés a sugárzó tükre az emberi léleknek — szakította félbe Izrael atya szavait, hogy ne fejezhesse be a mondatot —, mert egy síró arc olyan, mintha a tisztá kristályt behomályosították volna!

— Istenem, de szépen beszélsz — felelte büszkén az öreg és meg simogatta fia kezét — tudod fiam, csak beszélj ott is ilyen szépen, különösen, ha ő is ott lesz! Hiszen tudod, hogy a nők szeretik, ha egy férfi szépen beszél velük!

— Igazad van, atyám, a legtöbb asszony szereti — felelte Izrael, — de vannak kivételek!

— Kivételek? — kérde ijedten az öreg. — De mit akarsz ezzel mondani?

— Tudod nagyon jól, atyám! Az öreg dühösen felmordult.

— Két perc múlva Grodnóban leszünk és most kezdesz ilyen ostobaságról beszélni? Fiam, te még a sirba viszel engem!

— Atyám, gondold csak meg, hogy mit akarsz tenni — kiáltotta Izrael —, hiszen te két szerető egyént elszakítasz egymástól és két egyént akarsz egybekötöni, akik még sohasem látták egymást.

— Izrael fiam, — szólt rimánkodva az öreg, végigsimítva fehér szakállát —, meglátod, ami istenünk meg fog büntetni, ha megint arról a keresztény leányról beszélsz! Hiszen tudod nagyon jól, hogy megígértem neked, hogy feleségül vehesd, ha Goldmann Náthán nem akarja hozzáadni Eszterkát, vagy pedig Eszterka nem akar a feleséged lenni.

(Folytatjuk)

Színház-Film

Jelentkezett

Lawrence Tibbett feleségének tolvaja

De az ékszerek fele még hiányzik

Sanfranciscoból jelentik, hogy a »Monterey« óceánjáró, amely uton volt Ausztráliából Kalifornia felé, feltörték Lawrence Tibbett-nek, a világhírű baritonista filmsztárnak kabinját és elrabolták feleségének ékszerezését, amelyben

50.000 dollár értékű drágaság volt.

A hajó kapitánya rádión értesítette a rablásról a legközelebbi kikötő rendőrségét. ahonnan detektíveket kért a hajóra, de még mielőtt a »Monterey« ott kikötött volna, már megkerült az ékszertolvaj. A hajó kuktája bevallotta, hogy ő lopta el az ékszereket és elő is adta, de Tibbettné megállapította, hogy az ékszereknek

még több mint a fele hiányzik.

A tolvaj valószínűleg elrejtette a többi ékszert a hajón, amelyet most átkutatnak.

Apróságok

Danielle Darrieux, Boldog láthatatlan királynője címmel a Paris Soir hosszabb cikket közöl a magyarországi Boldog községről. Megállapítja, hogy sehol Európában nincsen olyan tündöklő népviselet, mint ebben a magyarországi községben, amely a nevében viseli a »heureux« szót, a boldogságot. A faluban úgy fordulnak meg a filmsztárok, mint Hollywoodban. Az egyik napon Eggerth Márta fejezte be a felvételeit, a másik napon Danielle Darrieux és együttese vonult végig a pompázatos ruhába öltözött vasárnapi Boldogon.

A londoni Phönix színház a héten mutatja be Henry Hutteroth angol írónak »Skywards for Harwesi« darabját, amely a szudéta-kérdésről szól. A szerző a németek ausztriai bevonulása után kezdte írni darabját és három hónappal ezelőtt fejezte be. Valóságosan csodálatosan megérezte az elkövetkező eseményeket. A darab hangja teljesen tárgyilagos. A szerzőt felszólították, hogy a müncheni határozat után változtasson az újdonság egyes részeit, amelyek ma már nem időszerűek, de ő vonakodott ezt megtenni, mondván, hogy akkor sem vonja vissza jóslatát, ha azt az idők nem igazolták.

Géczy István »Gyimesi vadvirág« című színművéből film készül. Tolnay Klári lesz a főszereplője. Október közepén kezdik el a felvételeket.

Megkezdtek az Operaházban Darius Milhaud operájának, a »Salade«-nak próbáit Orosz Julia éneklő majd a női főszerepet.

Furcsa véletlen. Olvassuk a londoni lapokban, hogy október 5-én a Players Theatre bemutatta A. G. MacDonnell »Menjek-e Prágába?« című színművét. Az egyik főszerepet egy Cyril Chamberlain nevű színész játssza.

A tokiói rendőrség nagy hadjáratot indított a meztelen képek és szobrok ellen. Elkobozott többek közt egy Mattise és egy Gauguin-képet s elrendelte, hogy öltöztessék fel a milói Vénusz gipszmásolatát, mely évek óta egy nagy tokiói étteremben áll. A szobor fehérpetyes kék selyemruhát kapott.

SPORT
A Balkán-atléikai bajnokságokon diadalmasan szerepelt jugoszláv atléták színe-java indul október 8-án Szubotícán

A szubotícai Gazdasági Hét és Kiállítás ideje alatt október 8-tól 16-ig egymást érik Szubotícán a sportesemények. Ezek közé tartozik az a nagyszabású atlétikai verseny is, amelyet holnap, vasárnap a Szokolegyesület a Bácska sportklub, valamint a S.L.A.K. rendeznek a Szokolstadionban.

Az országos jellegű könnyűatlétikai versenyen nagyszámu szubotícai és dunabánsági atlétán kívül

Jugoszlávia számos bajnoka és rekordere is indul.

Igy indul a versenyen Kling, a 200 méteres síkfutás balkáni bajnoka és az ugyancsak balkáni bajnok jugoszláv staféta tagja, aki egyben a 100 és 200 méteres síkfutások jugoszláv rekordere. Lenert rudugró és távolugróbajnok, valamint dr. Novaković távolugró-rekorder ugyancsak részt vesz a nagyszabású viadalon, amelynél rajtuk kívül még Klent, a kitűnő díszkoszobőrekorider, Jovisević, a pompás hármasmugró és Mór, a tehetséges magasugró is indul az országos élgárdából.

A Dunabánság csaknem valamennyi városából a legkiválóbb atléták érkeztek ki a verseny nagyszerű mezőnyét és így érhető, hogy a sportolók

körében óriási érdeklődés nyilvánul meg a kivételes értékű sportesemény iránt. A futballkedvelő közönségnek is kijut a része vasárnap az attrakcióból, amennyiben a bajnokság két legesélyesebb jelöltje, a Bácska és a ZsAK mérí össze erejét. Ez a mérkőzés előre láthatólag el fogja dönteni az első hely kérdését és a bajnoki év legizgalmasabb küzdelmének ígérkezik.

Hasonlóan nagy érdeklődés nyilvánul meg a vasárnap további nagyszabású sporteseménye: a kerékpáros csillagtúra iránt is. Ezen az ujszerű és rendkívül érdekes versenyen a Dunabánság számos városából és községből csoportosan vesznek részt a kerékpárosok, akiket vasárnap délelőtt 11 órakor a Szokol-Otthon előtt Szubotícán ünnepélyesen fogadnak, majd ingyen éjszurdót kapnak és ebéden látnák őket vendégül.

A Gazdasági Hét és Kiállítás, mint a fentiekben is kiténik, a sportesemények rendezéséből is kivészi tehát a részét és minden sportkedvelő bőven talál szórakozást Szubotícán, ha oda ellátogat október 8-tól 16-ig, amit mérkőzést számára a féláru utazási kedvezmény.

A FERENCVÁROS LEGYŐZTE AZ UJPESTET ÉS FELNYOMULT A HETEDIK HELYRE

A KK-döntő miatt szeptember 18-ról elhalasztott Ferencváros-Ujpest bajnoki mérkőzést csütörtökön délután látszólag le az Újpesti úti sporttelepen mintegy 10.000 főnyi közönség előtt. A mérkőzés végig izgalmas és időnként magasszínvonalú volt, bár mindkét részről inkább heves küzdelmet hozott, mint szép nyugodt játékot. Általában a Ferencváros támadott többet, az első féldő egyetlen gólját mégis az Ujpest szerezte meg a 40. percben Kállai szabadrúgásból. A zöldfehérek csak a második féldő utolsó negyed-órájában tudták fölényüket gólokra váltani. A 27. percben Toldi szép fejessel egyenlített, majd Sárosi tizenegyesből megszerezte a vezetést és a 40. percben Lázár 30 méteres váratlan lövéssel berugja a harmadik zöldfehér gólt s így a Ferencváros 3:1 (0:1) arányban győzött. A győztes csapat legjobbjai Toldi, Lázár, Pósa és Sárosi dr. voltak, az Ujpestből Szalay Balogh, Szeder és Zsengellér tűnt ki. Hertzka játékvezető az első féldőben a Ferencvárostól Sárosi Bólát, az Ujpestből Vinczét, a második féldőben az ujpesti Szücsöt kiállította.

A mérkőzés után a magyar nemzeti bajnokság állása a következő:

1. Hungária	5 5 —	15:6 10
2. Kispest	5 4 1 —	19:7 9
3. Nemzeti	5 3 2 —	16:5 8
4. Ujpest	5 4 — 1	14:7 8
5. Budafok	5 2 2 1	6:5 6
6. Szeged	5 2 1 2	9:7 5
7. Ferencváros	3 2 — 1	11:5 4
8. Phöbus	5 1 2 2	7:9 4
9. Szolnok	4 1 1 2	6:9 3
10. Elektr.	5 1 1 3	9:17 3
11. Taxisok	5 1 — 4	17:14 2
12. Bocskai	5 1 — 4	10:11 2
13. Zugló	5 — 2 3	7:24 2
14. SSE	6 1 — 5	8:28 2

HIVATÁSOS BIRKOZÓK VERSENYE NOVISZÁDON

Csütörtökön este a noviszádi Emlektőthozban 200 főnyi közönség előtt érdekes birkozóversenyt rendeztek, amelynél több neves hivatásos birkozó indult.

A verseny eredményei:

Mra (esehszlóvák) és Landau (német) döntetlen;
Kopp (jugoszláv) győz Mileusnic (jugoszláv) ellen;
Ali Ben Abdul néger győz Nino Eouatore ellen. (Ez volt az est legeszebb mérkőzése.)
Ma este újra megrendezik a versenyt valószínűleg más párosításban és a közönség sorából jelentkező birkozók részvételével. Elindulhat bárki, aki nem félti a csontjait ezektől a jól megtermelt hivatásos birkozóktól.

Hivatalos NAK-közlemények. A

Macsva elleni első csapat tagjai: Sovlarszki, Szilágyi, Lányi Haasz, Thurzó, Ketrba, Frank, Maták, Tomcsányi, Kovács, Willner és Heintz. A autóbusszal reggel 8 órakor indul Sabáca a Fehér Ökör elől. — Az ifjúsági csapat bajnoki mérkőzést játszik a Makkabi ellen. Háromnegyedkilenc órára a pályán Lucianovics intézőnél jelentkezzenek: Lukács, Boros, Horvát, Matheisz, Vilnai, Fehér, Csillag, Tiek-mayer, Karaba, Herdi, Barta, Schneider. — A bajnoki mérkőzés után 10 órai kezdettel az ifjúsági B) csapat az NFK ifjúsági ellen játszik a következő összeállításban: Kiss II, Hajdu, Pózmány, Klier, Papp, Lakatos, Német I, Német II, Schmidt, Gombár, Szifert, Pávics és Sörös. — Az intéző.

A NAK kerékpáros szakosztálya holnap délután 2 órakor helyi versenyt rendez Banasztolra és vissza. Indulás a Munkáskamara elől. Jelentkezni lehet Csordás Mihálynál.

HOGY ÁLLNAK FEL A CSA-PATOK?

Gragyanszki (a szpliti Hajduk ellen): Glazer — Hügi, Brozovics — Pogacsnik, Jazbinsek, Zimmermansics — Sipos, Lesnik, Wölfi, Antolkovics, Flese.

HASK (a Jedinstvo ellen): Zsara — Golac, Konsztantinovics — Pajovic, Gajer, Fink — Medarics, Kaczián, Hitrec, Horvát, Kocsejics.

Jugoszlávia (a varazsdini Szlávia ellen): Lovrics — Angyelkovics, Lukics — Atanackovics, Brocsics, Gyokics — Rakar, Csirics, Petrovics, Perlics, Szá-vics.

Hungária (az Elektromos ellen): Szabó — Kiss, Biró — Sebes, Turay, Dudás — Titkos, Müller, Cseh, Kisuczki, Vermes.

Rövid sport hírek

A szubotícai alszövetség intézőbizottsága elutasította a sztárkanizsai Szloga óvását, amelyet az adai Radnicskától szenvedett vereség után nyújtott be. A JAK—Krivaja mérkőzés ügyében beadott óvást a Birótestület elé utalta véleményezés végett, viszont a monostori Dunav—szombori Radnicski mérkőzés eredeti 5:1-es eredményét megsemmisítette s a mérkőzést 3:0 arányban a Radnicski javára igazolta.

Puncsec és Pallada jugoszláv teniszezők Északamerikából Afrikába hajóznak s ott is több versenyen vesznek részt.

A magyar válogatott december 7-én, mint ismeretes, Skócia ellen játszik Glasgow-ban. Ezt megelőzőleg, december 4-én a magyar csapat valószínűleg Lille-ben is játszik Észak-franciaország ellen.

A Bezdáni SE holnap Odzsacin az OSC elleni bajnoki mérkőzésre így áll fel: Hermann — Horváth III, Birher — Odry I, Vukovics III, Kovács — Jeszenszki, Ruff II, Schilling, Matheisz és Vukovics. — Ugyanakkor a BSE tartalékcsoportja Zmajevácon játszik barátságos mérkőzést. — Horváth II, Gyula a sztáribecsei Gragyanszki ellen olyan súlyos térsérülést szenvedett, hogy az ősszel már nem játszhat, viszont rövidesen megerősödik a BSE Szlávik Jenővel, aki most tért haza a katonaságtól.

Büntet a szubotícai alszövetség. A szubotícai alszövetség fegyelmi tanácsa szerdán este tartott ülésén a következő játékosokat büntette játéktalálommal: Szeles (Merkur) 2 hét, Szimin (Krivaja) 1 hónap, Gregus (Csantaviri AK) 2 hónap, Tóth (Szentai AK) 1 hét, Pálincás (Szentai AK) 3 hónap, Svager (Torzsai AND) 3 hónap, Csapko (Ruszin) 2 hónap, Csongradac (martonosi Borac) 2 hét, Petrics (szentai Radnicski) 2 hét, Bajor (szubotícai Szloga) 1 hónap, Kulifai (Krivaja) 2 hónap.

A tekerő sport hírei

NOVISZÁD: Gvozgyár—Famunkások 163:141, barátságos, Kott-pálya, játékvezető Boross.

A noviszádi Gvozgyár alábbi játékosait kérem, hogy ma este félkilenc órára jelenjenek meg a Bauer-pályán a Famunkások elleni revánsmérkőzésre: Orendy, Zsuldy, Ertl, Macsejin, Vrhár, Kenezsi, Stahl, Pálfi, Vitér, Turó, Breiner, Vukelics és Fodor. — Az intéző.

A noviszádi Napred ma és holnap díjazásos versenyt rendez több értékes díjjal. Egy széria ára 2 dinár.

**Saját érdekében
látogasson el
Szuboticára**

**Október
8-16-ig**

A szuboticei Gazdasági Hét és kiállítás

alkalmával

ipari - gyáripari - szálló és gyümölcs - fotóamatőr - bélyegkiállítás
„Ház és otthon” — Színházi - zenei - sportesemények egész héten át

Minden hatmadik látogató szép ajándékot kap — A vasutakon féláru utazás!

Az üzletek vasárnap is egész napon át este 9 óráig nyitva vannak

URANIA MOZI, Noviszád

Igazgató: g. TESLA-FILM, BEOGRAD

MA 5, 7 15 és 9 15 órákor

A felültefelt verekedők

Heli Finkenzeiler, Gustav Waldau
Kurt Meissel

Két órai kacagás! Két órai vidámság!

ALLAST KERES

Raktárnoki, felügyelői vagy inkasz-
szánsi állást keres feltétlen megbizha-
tó érettségizett volt adótiszt. Címe
megtudható a kiadóhivatalban. 6214

ELADÓ

SZŐLŐ Kamenicán, 2 1/2 hold ter-
messel együtt olcsón eladó. »Vardar«
Noviszád, Vilsonov trg 7. 6219

KIADÓ

Kiadó 5 szobás lakás teljes kom-
forttal. Irodahelyiségnek is alkalmas.
Dunavszka u. 15. 6175

KERESLET

Jóházból való fiu tanoncnak azonnal
felvétetik. Industrija sifonskih glava
i strojeva, Noviszád, Petra Zrinysszkog
ul. 7. sz. 6238

Családi házat veszek 1-3 szobásat,
esetleg fele házat. Adósságot átveszek.
Címeket a kiadóba kérek.

Chevrolet szivógáz teherautóhoz so-
főr kerestetik. Guttman Ignác, Te-
merin. 6221

Eisler Izsó

SZUBOTICA

FÉRFIRUHÁK

NŐIKABÁTOK

TRENSKOTOK

RAGLÁNOK

BŐRKABÁTOK

EISLER

a barátok temploma során

NAGY ÁRENGEDMÉNY!

KÜLÖNFÉLE

Sáros idő, lucskos idő?
legyen mégis jókedve.

Pyram cipőkrémtől mindig
fényes lesz a cipője. 4801

DR. FILIPON CREME

a legjobb és legkedveltebb nappali
krém. Ara helyben 12.—, vidéken 14.—
dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

Cukorbajosok figyeimébe!

Medipán diabétesz készítmények, friss ke-
nyér, fozocokolaide allandoan kaphato

Konsum kávéüzletben és **Bodis** cuk-
rászdában. **Tornica Orient**, Szubotica

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETUS 2.— dinár.
A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra dé után
3 óráig, szombton délt 12 óráig vezünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

**Edény
Évőeszköz
SZENES**
vasüzlet
Jelašićeva 7

37 KOLO KOLO 14
14 СРЕДНА СРЕЧКА 1
I I 37

APKABHA KOCHO AYTPHA
DRŽAVHA KLAŠHA LUTRIJA

№ 050281 *

Állami osztálysorsjegyek 37-ik
kateka

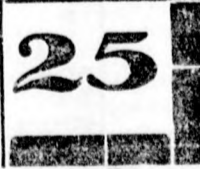
I. oszt. húzása október 12-én
1/1 din. 200, 1/2 din. 100, 1/4 din. 50

Sorsjegyek nagy választékban, pontos és
diszkrét kiszolgálás a főelárúsfőnél:

M. K. LEPELAT, Szubotica

Jubileumi év!

Jubileumi átak!

éves fennállásánk alkalmából

olcsón vásárolhat

a Szuboticei Gazdasági Héten

Szövet és selyem ujonságok
Mindenféle mosóárak
Nagy választékban

Sár Sándorné

divatárúháza, SZUBOTICA

»FLORODOR« ujszerű arcápoló. El-
tűntet ráncokat, szeplőket, üdévét te-
szti az arcóbort. Főlerakat »Vegetabilia«
Noviszád, kapható minden szaküzlet-
ben. 5124

Tűzifa, minden fajta, felsőszilésziat
kocsz és szén a legolcsóbb árban kap-
ható. Braesa Schwarz, Noviszád, pre-
ko puta klaonice. Telefon: 20-09. —
Ugyanott jólbevezetett faügynök ke-
restetik. 6211

Az arcóbort nem preparálni, hanem
rendszeresen ápolni kell. Daruvári
krém a legjobb arcápoló Háromsarkos
nagy doboz 15 din., feles doboz 7.50
dinár. Kapható szaküzletekben.

ÖRÖKÖS SUPER TÖLTŐTOLL

„TIKU“
(TINTENKULD)

A világ legtehetősebb pateni
töltőtoll! A »TIKU« töltőtoll
kiűnő, egyszerű és tartós szer-
kezetével sokban különbözik
a más rendszerű töltőtollaktól.
10 évi jóállás!

„LOGOSZ” Beograd

Postafiók 386. - Telefon: 25-459

Képviseletket és elárúsítókat
keresünk!

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futolski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-59
Felelős kiadó: **Andreo Dezső**

A kiadóhivatal felelős vezetője: **Blažek Ferenc**
Preprinta — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodneвно - Megjelenik napon'ta
Post. čekovni račun - Postacsekizszám'ta:
Zagreb, 46 692